

לקט פסקי דין
של
בית הדין למשמעת של עובדי המדינה

חוברת מס' 1 - התשנ"ח
חשון התשנ"ח - נובמבר 1997

בהוצאת היחידה לפרוייקטים מרכזיים, ההסברה והדוברות

סודר בסדר צילום והודפס במדפיס הממשלתי, ירושלים

תוכן העניינים של פסקי הדין

בחוברת מס' 1 - התשנ"ח

נח/1	עובדת משרד הבריאות - גילויי שמחה לאחר ההתנקשות בראש הממשלה יצחק רבין ז"ל	3
נח/2	עובד בוק - גניבת שיחות טלפון	4
נח/3	עובד רשות שדות תעופה - העדרויות ואיחורים	5
נח/4	עובד רשות הדואר - גניבת דברי דואר	6
נח/5	עובד רשות שדות תעופה - גניבה מכבודת נוסעים	7
נח/6	מורה - העדרות מהעבודה ללא היתר	9
נח/7	עובד המכס ומע"מ - התרשלות וזלזול בביצוע העבודה	10
נח/8	עובד בוק - העדרות מהעבודה לקידום עניינים פרטיים	13
נח/9	עובד בוק - העדרות מהעבודה לקידום עניינים פרטיים	15
נח/10	עובד מס הכנסה - זכוי מהאשמה של החתמת כרטיס לאחר	17
נח/11	עובד מס רכוש - קבלת שוחד, גניבה, זיוף וקבלת דבר במרמה	18
נח/12	עובד רשות שדות תעופה - קשירת קשר להברחה וקבלת שוחד	20
נח/13	מורה - חידוש רשיונות נהיגה פסולים	22
נח/14	עובדת משרד החינוך - דיווחים כוזבים על עבודה וא.ש.ל	23
נח/15	עובד משרד האוצר - מעשי סדום ומעשים מגונים בפומבי	24
נח/16	נהג במשרד החינוך - דיווח כוזב ומצג שוא	27
נח/17	עובד רשות שדות תעופה - גניבה מכבודת נוסעים	29
נח/18	עובד משרד הבריאות - גילויי שמחה לאחר רצח ראש הממשלה יצחק רבין ז"ל	31
נח/19	עובד רשות שדות תעופה - גניבה מכבודת נוסעים	32
נח/20	עובד מס הכנסה - שליפת מידע ממאגר מידע שלא לצורכי עבודה	34
נח/21	עובד רשות הדואר - עבודה פרטית ללא היתר תוך שימוש ברכב המשרד	36
נח/22	עובד המוסד לביטוח לאומי - זיוף מסמך ושימוש בו	37
נח/23	עובדת משרד המשפטים - העדרויות, איחורים והתנהגות בלתי הולמת	38

חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963

סעיף 17

עבירות המשמעת עליהן ניתן להעמיד לדין משמעתי את עובד המדינה (להלן – החוק):

עובד מדינה שעשה בישראל או בחוץ לארץ אחת מאלה אשם בעבירת משמעת:

- (1) עשה מעשה, או התנהג, באופן שפגע במשמעת שירות המדינה;
- (2) לא קיים המוטל עליו כעובד המדינה על פי נוהג, חוק או תקנה, או הוראה כללית או הוראה מיוחדת שניתנו לו כדין, או התרשל בקיום המוטל עליו כאמור;
- (3) התנהג התנהגות שאינה הולמת את תפקידו כעובד המדינה או התנהג התנהגות העלולה לפגוע בתדמיתו או בשמו הטוב של שירות המדינה;
- (4) התנהג התנהגות בלתי הוגנת במילוי תפקידו או בקשר אתו;
- (5) השיג את מינויו בשירות המדינה במסירת ידיעה כוזבת או בהעלמת עובדה הנוגעת לעניין או בשימוש באיומים או בכוח או באמצעים פסולים אחרים;
- (6) הורשע על עבירה שיש עמה קלון.

נח/1. אחות עובדת משרד הבריאות - גילויי
שמחה לאחר ההתנקשות בחיי ראש הממשלה יצחק רבין ז"ל

בפני: עו"ד ורדה קיטרון ברט - יו"ר;

מ. דרור - חבר;

א. חלפון - חבר.

1. הנאשמת, אחות מעשית באחד מבתי החולים של משרד הבריאות בצפון הארץ היתה בעבודה בבית החולים בליל ה-4.11.95, כאשר בוצעה ההתנקשות בחייו של ראש הממשלה יצחק רבין ז"ל. כאשר הודיעו אמצעי התקשורת על ההתנקשות, אך טרם היה ידוע מה עלה בגורלו של ראש הממשלה, התבטאה הנאשמת בפומבי בביטויים שהיו בהם גילויי שמחה למעשה. בשל התנהגותה כאמור הועמדה הנאשמת לדין בפני בית הדין למשמעת של עובדי המדינה.

2. המותב הראשון שמונה לדון בעניינה של הנאשמת ראה לנכון לפסול את עצמו לאחר שסניגורה של הנאשמת דרש זאת, בטענה שהוא חש ברגשי טינה של המותב כלפיה.

3. הצדדים לתיק היינו: התביעה, נציג המשרד והסניגור הגישו לבית הדין הצעה מוסכמת, במסגרתה הודתה הנאשמת בפני בית הדין בהתבטאויות שיוחסו לה כנ"ל שבה בקשו להטיל עליה את אמצעי המשמעת של נזיפה והפקעת מחצית משכורת, בשישה תשלומים שווים ורצופים.

4. בית הדין החליט לאמץ את העיסקה שהוצעה לו ע"י הצדדים, לאחר ששמע את הסבריהם ובעיקר את דברי הסניגור שאמר: "הנאשמת בהיותה בביתה שמעה בכלי התקשורת על מותו של המנוח רבין ז"ל. היא פרצה בבכי ומיד כתבה למנהל בית החולים... לאחות הראשית ולאחראית על המחלקה על צערה העמוק ושהיא מצטערת על הסתלקותו של המנוח ועל הפשע הנתעב והביע חרטה עמוקה על מה שאמרה באופן ספונטאני ומבלי לחשוב... היא כתבה שלא רק שאינה מסכימה עם הדברים שאמרה, "אלא שאני מתביישת שבכלל לא הבנתי את גודל האסון ואת משמעותו הנוראה, והייתי רוצה לבלוע חזרה את המילים שיצאו מפיו".

5. בית הדין הרשיע את הנאשמת בביצוע המעשים שיוחסו לה בתובענה שהוגשה נגדה וקבע שבהתבטאויותיה היא הפרה את המשמעת בשירות המדינה והתנהגה התנהגות שאינה הולמת עובדת מדינה, עבירות לפי סעיפים 17(2) ו-17(3) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963. בית הדין שראה בחומרה את התנהגותה של הנאשמת, אך גם התחשב בחרטה שהביעה, החליט כאמור לקבל את העיסקה שהוצעה לו והטיל עליה את אמצעי המשמעת של נזיפה והפקעת מחצית המשכורת, בשישה תשלומים שווים ורצופים.

תיק בד"מ/96/16 תאריך ההחלטה: 8.9.1996

נח/2. עובד חב' בזק - עריכת שיחות טלפון על חשבון החברה בתחבולה

בפני: עו"ד י. כהן - יו"ר;

מר י. ורקר - חבר;

מר ש. כהן - חבר.

התובע: עו"ד ג. ונדל. ב.כ. נציב שירות המדינה.

הסניגור: עו"ד י. כהן.

1. עובד של חברת בזק הועמד לדין פלילי בבית משפט השלום בתל-אביב באשמה של עריכת שיחות טלפון לחו"ל על חשבון חברת בזק מעבידתו, בתחבולה. בית המשפט קבע כי העובד אכן ביצע את המעשים שיוחסו לו בכתב האישום והטיל עליו לבצע 80 שעות עבודה לתועלת הציבור ולשלם לחברת בזק, כפיצוי על הנזק שנגרם לה סך של 7500 שקל. כל זאת מבלי להרשיעו בדין.

2. בעקבות הממצאים הנ"ל של בית המשפט הועמד האיש לדין משמעתי בפני בית הדין למשמעת של עובדי-המדינה והורשע על ידו בהתנהגות בלתי הולמת ובלתי הוגנת, עבירות בניגוד לסעיפים 17(3) ו-17(4) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג 1963. התובע ונציג המשרד בקשו מבית הדין לפטר את הנאשם בעוד שהסניגור ביקש לאפשר המשך העסקתו בחברה ולהסתפק בהטלת עונשים כספיים והורדה בדרגה.

3. בית הדין ראה בחומרה רבה את העבירה שביצע הנאשם, תוך ניצול הידע המקצועי וההכשרה שרכש במהלך עבודתו בחברת בזק ושוכנע שאין מדובר כאו במעידה חד פעמית אלא בעבירה מתווכמת שהתמשכה על פני שנים. הסבריו של האיש שעשה את שעותיו בשל מחלת סבתו אינם יכולים להסביר ולהצדיק את מעשיו. בית הדין היה קשוב להסבריה של החברה שבנסיבות שנוצרו אין לה יותר אימון בעובד ואין לה עניין ויכולת להמשיך ולהעסיקו, למרות ההשקעה שהשקיעה בהכשרתו.

4. בנסיבות אלה החליט בית הדין להטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת של פיטורין לאלתר, בתשלום מלוא פיצויי הפיטורין שצבר עד ליום השעייתו מעבודה, ופסילה לעבודה בחברת בזק למשך 5 שנים.

תיק בד"מ/33/96 תאריך ההחלטה: 25.9.1996

נח/3. עובד רשות שדות תעופה -
העדרויות, איחורים ושיבוש העבודה לאורך שנים

בפני: עו"ד א. תמיר - יו"ר;

מר ש. ורקר - חבר;

מר ש. כהן - חבר.

התובע: עו"ד י. מזרחי, ב.כ. נציב שירות המדינה.

הסניגור: עו"ד ש. כנעני.

1. נגד הנאשם, עובד רשות שדות התעופה הוגשה תובענה בה נטען כנגדו כי לאורך שנים הוא הירבה להיעדר מהעבודה, ולאחר לעבודה, כל זאת ללא תיאום מראש וללא קבלת היתר, שיעילותו בעבודה היתה נמוכה ביותר ושגרם לשיבושים קשים בעבודה.

2. הדיונים בענייניו של הנאשם נמשכו זמן רב. הוא לא הופיע לשיבוש ביה"ד וכאשר הופיע בא ללא ייצוג. בית הדין התרשם כי האיש אינו מבין את חומרת העבירות המיוחסות לו וביקש מאב בית הדין שימנה לו סניגור. הנאשם לא מצא שפה משותפת עם הסניגור שמונה לו וכעבור זמן פיתרו וביקש לטעון לעצמו, כפי שאכן עשה ברוב שלבי המשפט. לבסוף לאחר התמשכות ארוכה הודה הנאשם בפני ביה"ד בביצוע העבירות שיוחסו לו בתובענה שהוגשה נגדו וביה"ד הרשיעו בהתאמה בהפרת סעיפים 17(1) ו-17(2) לחוק שירות המדינה משעת תשכ"ג 1963.

3. במהלך הדיונים התברר לביה"ד כי הנאשם הינו נכה צה"ל שהופנה לעבודתו ברשות שדות התעופה ע"י מחלקת השיקום של משרד הבטחון ועל כן, בטרם מתן גוה"ד ביקש ביה"ד מהנהלת הרשות שתעשה מאמץ לשבץ את הנאשם במסגרת תפקיד אחר. היוזמה שנקט ביה"ד לא צלחה בשל היעדר שיתוף פעולה מצידו של הנאשם, שדחה את כל הצעות העבודה הראויות שהוצעו לו ע"י הנהלת הרשות והודיע כי כל עוד לא יקבל תפקיד כנהג, דבר שלא היה בר ביצוע, הוא יעמוד במיריו וימשיך לשבש את העבודה. בירור שערך ביה"ד העלה כי מאבקו העיקש של הנאשם אינו נעשה על דעתה של לשכת השיקום של משרד הבטחון.

4. בעש"מ (ערעור שירות המדינה) 1/78 קבע בית המשפט העליון בין השאר כדלהלן: "מעשי ולזול בחובותיו של עובד מוליכים בהכרח לפיטוריו. כי משרת עובד הציבור אינה מתיישבת עם פריקת העול של חובות השירות". בעש"מ 4188/94 במקרה דומה של עובדת שפוטרה ע"י ביה"ד וערערה לביהמ"ש העליון קבע ביהמ"ש בדחותו את הערעור כדלהלן: "מדובר על עשרות רבות של היעדרויות ואיחורים, שנמשכו על פני שנים ואשר שקפו ולזול בסדרי העבודה. ניתן לתמוה על הסבלנות המופרזת שגילו הממונים, כי ראוי היה שההתנהגות הפסולה של המערערת תופסק בראשיתה".

5. בשים לב לחומרת עבירותיו של הנאשם, ולכך שסירב לשתף פעולה במאמצים למצוא פתרון הולם לעניינו, ועל רקע פסיקותיו של בית המשפט העליון כנ"ל הורה בית הדין למשמעת על פיטוריו של הנאשם מעבודתו ברשות שדות תעופה וזאת ללא פגיעה בזכויות הגימלה שצבר.

תיק בד"מ/92/92 תאריך ההחלטה: 13.10.1996

נח/4. עובד רשות הדואר - גניבת דברי דואר

בפני: עו"ד ש. פרנקל - יו"ר;

מר ש. כן - חבר;

מר ע. מוסרי - חבר.

התובע: עו"ד י. מזרחי, ב.כ. נציב שירות המדינה.

הסניגור: ז. קוינט - ישראלי.

1. הנאשם, עובד רשות הדואר במרכז הארץ הורשע בבית משפט השלום בתל-אביב בעבירות של גניבת דבר דואר ובעבירת גניבה בידי מורשה והוטל עליו עונש של: 12 חודשי מאסר בפועל, מהם 4 לריצוי בפועל, אותם ריצה בעבודות שירות לתועלת הציבור וקנס בסך 1750 שקל, או 35 ימי מאסר תמורתו. ערעור שהגיש הנאשם לבית המשפט המחוזי בתל-אביב נדחה. מדובר בגניבת סכום של 675 שקל מתוך סך של 2700 שקל ששולם לו עבור משלוח של 3600 גלויות דואר.

2. בית הדין למשמעת בפניו הועמד הנאשם לדין הרשיעו בביצוע עבירות שיש עימן קלון ולאחר ששמע את טענות הצדדים לעניין העונש גזר עליו את אמצעי המשמעת הבאים:

א. פיטורין לאלתר מרשות הדואר בתשלום 80% מפיצוי הפיטורין המגיעים לו על פי חוק.

ב. פסילה לשירות ברשות הדואר ובשירות המדינה ל-8 שנים.

תיק בד"מ/96/15 תאריך ההחלטה: 24.10.1996

**נח/5. עובד רשות שדות תעופה -
גניבה מכבודת נוסעים מרמה והפרת אמונים**

בפני: עו"ד א. גולדברגר, אבה"ד - יו"ר;

מר מ. שלו - חבר;

מר נ. יחזקאלי - חבר.

תובע(ת): עו"ד ג. ונדל, בכ. נציב שירות המדינה.

ב"כ הנאשם: עו"ד מ. קרן.

1. ב"12.11.95, פ.1181/93 של ביהמ"ש השלום ברמלה הורשע הנאשם, עפ"י הודאתו, בביצוע עבירות של גניבה בידי מורשה, מירמה והפרת אמונים ושימוש לרעה בכח משרה, והוטל עליו עונש של 18 חדשי מאסר בפועל, 20 חדשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים וקנס בסך של 15.000 ש"ח. בעקבות הרשעתו הועמד האיש לדין משמעותי והואשם בביצוע עבירות בניגוד לס'17(3) ו-17(6) לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963.
2. במסגרת עיסקת טיעון שנערכה בין הצדדים לתיק, הודה הנאשם, לאחר שהוזהר על ידי בית הדין שהעסקה אינה כובלת את ידיו, בעובדות ובאישומים שפורטו בתובענה והורשע בביצוע עבירות בניגוד לסעיפים 17(3) ו-17(6) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג 1963.
3. בהתאם לעסקה שערכו הצדדים לביה"ד להטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת של:
 - א. פיטורין לאלתר;
 - ב. תשלום גימלה עבור התקופה שמיום תחילת עבודתו ברשות שדות תעופה ועד ליום בו הושעה מעבודתו;
 - ג. שלילת מענק הפרישה;
 - ד. הורדה בשתי דרגות למשך 3 שנים;
 - ה. פסילה לעבודה בשירות המדינה וברשות שדות תעופה למשך 5 שנים.
4. ביה"ד שקל בכובד ראש את אמצעי המשמעת שהציעו לו הצדדים להטיל על הנאשם במסגרת עיסקת הטיעון ופסק כדלהלן:
 - א. "אין לנו ספק כי העבירות בהן הורשע הנאשם, יחד עם חברים נוספים לעבודה הן חמורות ביותר, בעיקר בשים לב לכך שהוא עובד רשות שדות תעופה, שהינה במידה רבה חלון ראווה אליו נשואות עיני הנוסעים והתיירים העוברים בו".
 - ב. "בידי עובדי הרשות הללו מפקידים הנוסעים והתיירים למיניהם את מטענם וכבודתם והם רשאים וזכאים לצפות שינהגו בהם ביושר ובהגינות ויביאו אותם בשלמותם לתעודתם".
 - ג. "מעשים ממין אלה בהם הורשע הנאשם גורמים לפגיעה קשה בתדמית הרשות והמדינה, כמדינת תיירות ויש לעשות כדי לעקור משורש".
 - ד. "העונש שהציעו לנו הצדדים נראה לנו כקל מידי, בשים לב לחומרת המעשים בהם הורשע הנאשם ובנסיבות אחרות היינו שוקלים להחמיר עמו מעבר למה שהוצע לנו. אך בהתחשב בעונשים שהוטלו על שניים מחבריו של הנאשם, שהורשעו יחד עמו בכתב האישום שהוצג

בפנינו, ושהם דומים לעונשים שהוצעו במסגרת העיסקה בתיק זה החלטנו שלא לשנות הרבה ממה שהציעו לנו".

5. "בנסיבות אלה אנו מטילים על הנאשם את אמצעי המשמעת הבאים: -

א. פיטורין לאלתר, כאשר הנאשם יהיה זכאי לגימלה מתחילת שירותו ועד ליום השעייתו מעבודה.

ב. הורדה בשתי דרגות למשך 4 שנים, בתחולה מיום מתן גזר הדין הזה, כאשר הדרגה אליה הורד תשמש הבסיס לתשלום הגימלה, לארבע השנים הקרובות.

ג. שלילת מענק הפרישה.

לא הטלנו על הנאשם עונש של פסילה שכן במקרה זה היינו מונעים ממנו את קבלת הגימלה עד תום מועד הפסילה, כמתחייב מהוראות חוק הגימלאות ותחת זאת הארכנו את שלילת הדרגות מ-3 שנים כפי שהציעו הצדדים ל-4 שנים.

תיק בד"מ/4/96 תאריך ההחלטה: 7.11.1996

נח/6. מורה - היעדרות מהעבודה ללא היתר

בפני: עו"ד א. תמיר - יו"ר;

מר י. זוסמן - חבר;

מר י. שמע - חבר.

תובע(ת): עו"ד ע. פריד. ב.כ. נציב שירות המדינה.

ב"כ הנאשם: אינה מיוצגת.

1. הנאשמת, שהיא מורה טיפולית, האריכה לעצמה את חופשת חג הפסח של שנת 1995 בשלושה ימים נוספים מבלי שקיבלה אישור לכך מאת מנהלת המחוז, כנדרש על פי התקשי"ר.

היא הודתה בעבירות אולם טענה, כי פנתה לפני הנסיעה המיועדת למנהלת המחוז בכתב ומאחר ולא זכתה לקבל תשובה, היא פרשה זאת כאישור בפועל ולכן יצאה לחו"ל. לטענתה, החזירה את השעות שנעדרה מן העבודה, על ידי כך שפיצתה את התלמידים שבטיפול בשעות נוספות.

2. התביעה הציעה על דעת נציג המשרד והנאשמת, להטיל את אמצעי של נזיפה והפקעת מחצית משכורת ב-6 תשלומים שווים ורצופים.

3. ביה"ד קיבל עקרונית את ההצעה המבטאה את עמדתו כפי שבאה לידי ביטוי בפסקי דין במקרים דומים, לפיה על המורים להקפיד על ימי עבודתם ולא להאריך לעצמם את חופשות החג שלהם שכן התנהגות כזאת פוגעת בהכרח בסדרי בית הספר ובתלמידים עצמם. הוא הבהיר כי טענתה של הנאשמת, לפיה אינה מורה טיפולית ולא מחנכת כיתה ולכן האחריות המוטלת עליה פחותה, אינה נראית לו כלל וכלל. נהפוך הוא, תלמידים מן הסוג שבהם מטפלת הנאשמת זקוקים אולי יותר לתשומת לב ולהרגלים קבועים מתלמידים אחרים. יחד עם זאת התחשב ביה"ד בכך שהנאשמת לא התכחשה למעשיה ואף הביעה חרטה.

4. לטענת הנאשמת, כי פירשה את אי-קבלת התשובה כאישור, לא נותר לביה"ד אלא להדגיש ולחזור ולהדגיש, כי אישור מסוג זה אינו בחזקת זכות, והענקתו מצריכה אישור מפורש בכתובים. אין כל דרך לפרש הוראות כאלה אחרת והוא מצפה ממורים להבין זאת ולנהוג בהתאם.

5. ביה"ד הטיל על הנאשמת את אמצעי המשמעת של נזיפה והפקעת מחצית משכורת בשישה תשלומים שווים ורצופים.

תיק בד"מ/82/96 תאריך ההחלטה: 9.12.1996

נח/7. עובד מע"מ התרשלות וזלזול בביצוע התפקיד

בפני: עו"ד א. גולדברגר - יו"ר;
 עו"ד נ. אדן - ביוביץ - חבר(ה);
 מר ש. יאיר - חבר.
 תובע(ת): עו"ד ג. ונדל. ב.כ. נציב שירות המדינה.
 ב"כ הנאשם: עו"ד ס. נהיר.

1. להלן עיקרי העובדות שבתובענה:
 א. עוסק חדש (להלן - העוסק) הצליח להערים על שלטונות המכס ומע"מ ולקבל החזרי כסף להם לא היה זכאי כמפורט להלן:
 (1) ת/5 - דו"ח המתייחס לחודש אפריל 1994, עליו רשמה הממונה לנאשם: "1. בדיקת שטח, 2. מאשרת", ושולם בו לעוסק ב-30.5.94 הסכום המבוקש. התשלום בוצע תוך שבועיים מיום הבקשה, עוד לפני שנערך הביקור בשטח, אותו ערך הנאשם רק ב-13.7.94, כחודשיים לאחר מתן ההוראה.
 (2) ת/6 - דו"ח שהוגש ב-15.6.94, עליו רשמה הממונה לנאשם ב-4.7.94: "1. ביקור שטח. 2. מאשרת". גם כאן שולם הסכום המבוקש עוד בטרם ערך הנאשם את הביקור בשטח.
 (3) ת/7 - דו"ח שהוגש ב-15.7.94, עליו רשמה הממונה לנאשם: "1. ביקור שטח. 2. מאשרת" ושולם בו לעוסק, כשבועיים לאחר הגשת הבקשה. במקרה זה הנאשם כלל לא ביצע את הביקור בשטח, בטענה שהיה כבר בידי המידע הנחוץ לצורך התשלום.
 ב. ב-13.7.94 יצא הנאשם עם עובד נוסף לבקר בשטח ומצא את המקום, שצויין כמקום העסק ושהיה גם מקום המגורים של העוסק, סגור.
 ג. מידע על העוסק קיבל הנאשם באותו יום מעובד אחר שהנאשם ידע שהוא גיסו של העוסק, ועל סמך המידע שקיבל רשם את התרשומת הבאה: "13.7. ביקור שטח - המדובר בעוסק מוכר, מפזץ מחשבים לחנויות. העוסק רוכש מחשבים מתדיראן-".
 ד. הנאשם לא ציין בתרשומת כי מצא את המקום סגור וכי מקור המידע הוא עובד אחר של המשרד שהוא גיסו של העוסק. הוא לא דיווח על כל אלה ישירות לממונה וגם לא חזר לבקר במקום.
 2. הנוהל המסדיר את תשלום החזרי המע"מ הוגש לבית הדין וסומן כ-ת/3. סעיף 66.820 לנוהל שכותרתו עוסק חדש מבהיר את דרך הטיפול בעוסקים חדשים וזה לשונו בקטעים הרלבנטיים:
 א. "עוסק חדש או בעל עסק בהקמה, חייב להגיש את מרבית חשבוניות המס שעליהן מתבססת הדרישה להחזר. לגבי עוסק חדש הדורש החזר בסכום משמעותי יש לנהוג כך:
 לדרוש הגשת 100% של חשבוניות המס.
 לערוך בדיקה פיזית במקום העסק. יש לחזור על הביקור פעם נוספת, לפי הצורך".

3. מהעדויות שהושמעו עולה כי: א. בקשה להחזיר מע"מ מוגשת לפקיד קבלה, הבודק אותה בדיקה שיטתית, מקליד אותה על המחשב ומעביר אותה ליחידה הנושאת, שם היא נבדקת באורח יסודי יותר, כולל הצלבה עם נתונים אחרים שבידי האגף ומועברת לידי הממונה להחלטה.
4. בקשותיו של העוסק הועברו להחלטתה של הממונה והיא רשמה עליהן כאמור: (1) ביקור שטח (2) מאשרת. בהוראותיה היא לא היתנתה את האישור בקיומו של הביקור בשטח וגם לא ציינה בתוך כמה זמן צריך לערוך את הביקור.
5. בעדותה ניסתה הממונה לשכנע את בית הדין שלמרות שבהוראות שנתנה לנאשם על גבי הדו"חות הנ"ל היא לא היתנתה את ביצוע התשלום בקיום הבדיקה בשטח ובממצאיה, זאת היתה כוונתה, ושהעובדים, לרבות הנאשם היו צריכים לדעת זאת, דהיינו שהאישור מותנה בביקור ובתוצאותיו. לדיתה הבדיקות בשטח היו צריכות להיעשות תוך פרק הזמן הקצר שבין ה-15 לכל חודש עד לסופו של אותו החודש.
6. אין ספק, קבע ביה"ד שהסברה של הממונה הוא ההסבר הסביר המתבקש לסוג זה של הוראה, כשהמטרה היא, במקרים בהם התעוררו ספיקות, גם לטפל באישור הבקשה במהירות, כדי שלא לסבך את המדינה בתשלומי ריבית והצמדה, המתחייבים מעיכוב בתשלום, אך בד בבד גם לבדוק בשטח, ולהספיק לעכב את התשלום, אם ממצאי הביקורת יצדיקו זאת, שאלמלא כן מה טעם יש בהוראה ובביקורת, אם התשלום מתבצע ממילא.
7. הנאשם מאידך, כמו גם כל העדים האחרים שהעידו בפנינו, למעט קצין הבטחון שאינו איש מקצוע מובהק בתחום החזרי המע"מ, ואינו עוסק בכך יום יום טענו כי ביצוע ההחזר לא היה מותנה כלל בביצוע הביקור בשטח וזאת הן על סמך נוסח ההוראה של הממונה כנ"ל, שלא כלל כאמור התניה כזאת והן על סמך מה שהיה קיים בשטח בפועל. לדבריהם, בשל לחץ עבודה לא ניתן היה לבצע את הבדיקות תוך פרק זמן קצר, ועל כן היו מתבצעים מרבית התשלומים עוד בטרם נעשו הביקורים בשטח, וללא קשר עימם. היו עדים שטענו כי את הביקור בשטח ניתן לעשות גם אחרי כחודש וחצי והיו כאלה שהרחיקו לכת ודיברו על חצי שנה ואו על ביקור שיכול להיעשות בזמנו החופשי של העובד.
8. מסעיף 66.825 ל"ת 3/ עולה כי על פי החוק יש לבצע את ההחזר בתוך 30 יום מיום הבקשה. העובדים כמי שעוסקים בביצוע הוראות החוק, מעשה יום יום, ודאי ידעו זאת או אמורים היו לדעת זאת. ביה"ד לא קיבל את דבריהם של אלה מהעדים שטענו שאפשר לערוך את הביקור בשטח חודשים לאחר שניתנה להם ההוראה או בזמנם החופשי, גם אם לא היתה התניה מפורשת בהוראה שנתנה הממונה. פרשנות מעין זו להוראה היתה הופכת למגוכחת את ההוראה ואת והגיונה, וזאת ודאי לא היתה הכוונה.
9. ביה"ד קבע שאין ספק שעדיף היה אילו ציינה הממונה בהוראותיה באורח מפורש אם האישור מותנה בביקור בשטח אם לא, ואם היתה קוצבת את הזמן לעריכתו, אך גם בהיעדר הפירוט הזה אין לשחרר את העובדים מאחריותם לפעול בהתאם להוראות החוק, המוכר להם ללא ספק ולהפעיל שיקולי הגיון בסיסיים. עם זאת לא התעלם ביה"ד מהמצב ששרר בשטח, כפי שתיארו אותו עדי ההגנה כולם ולא הטיל על הנאשם את האחריות להיווצרותה של המציאות, שבה שולמו החזרי מע"מ עוד בטרם נערכו ביקורי שטח, ושהוא הנאשם היה תוצר שלה ולא הגורם לה ושהחובה למנוע אותה היתה מוטלת על כתפי הממונים.

10. כמו כן קבע ביה"ד כי:

א. אין פסול בכך שהנאשם נעזר בעובדים אחרים לשם קבלת המידע הדרוש לו לביצוע העבודה.

ב. כי אין פסול בכך שעובד נעזר בקבלת מידע מעובד אחר שהוא קרוב משפחה של העוסק. קירבת המשפחה אינה ההופכת בהכרח את העובד האחר לחשוד ולשותף לקנוניה לדבר עבירה, אלא שכאן בשל קירבת המשפחה עליו להיות זהיר יותר בבואו להסתמך על המידע.

ג. בשני המקרים כנ"ל חייב העובד להביא לידיעת הממונים עליו את מקורות המידע שלו, והדברים אמורים בעיקר במידע שהתקבל מקרוב משפחה.

ד. ביה"ד סבר כמו כן שעל הנאשם היה להביא לידיעת הממונה את העובדה שמצא את בית העסק סגור, שכן בהחלט יתכן שמידע כזה הוא אולי חסר משמעות לעובד אך יש בו משמעות רבה לממונה.

11. בנסיבות אלה זיכה ביה"ד את הנאשם מאחריות לכך שהעוסק הנוכל הצליח להערים על המערכת ולזכות בהחזרי מע"מ ניכרים שלא הגיעו לו, והרשיע אותו באי ביצוע נאות של הוראותיה של הממונה, ככל שהדברים התייחסו לאיחור הרב בו ביצע את הביקור בשטח והרשלנות והזלזול שהפגין במילוי תפקידו, בכך שלא דיווח לה כיאות על מקורות המידע שלו על העוסק ועל העובדה שמצא את המקום סגור, עבירות בניגוד לסעיפים 17(2) ו-17(3) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963.

12. בטיעונו לעונש הדגיש התובע את חומרת מעשיו של הנאשם והיפנה את ביה"ד לפסקי הדין נד/19 ו-מה/5 של בית הדין למשמעת של עובדי המדינה, עליו גם היה ערעור לבית המשפט העליון בתיק עש"מ 2/83. הוא הציע להטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת של: נזיפה, הפקעת מחצית משכורת והקפאת דרגה לשנה. נציג המשרד הצטרף לעמדת התובע.

13. הסניגור ציינה את העובדה שלנאשם אין עבירות קודמות בעברו, שהוא נחשב לעובד מצטיין, כי זוכה מאחד מסעיפי האישום שהיו נגדו וביקשה שלא למצות עימו את הדין.

14. בית הדין, לאחר ששקל את טיעוני הצדדים, לקולא ולחומרה ולקח בחשבון את תרומתו של המשרד להצלחתו של העוסק להערים על שלטונות מע"מ הטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת של: נזיפה, הפקעת חצי משכורת בשישה תשלומים שווים ורצופים והקפאת דרגה למשך חצי שנה מיום מתן גז"ד.

תיק בד"מ/46/95 תאריך ההחלטה: 12.12.1996

נח/8. עובד בוק - היעדרות מהעבודה ללא היתר לקידום עניינים פרטיים

בפני: עו"ד א. גולדברגר - יו"ר;

מר ע. מוסרי - חבר;

מר נ. יחזקאלי - חבר.

התובע: עו"ד ג. ונדל. ב.כ. נציב שירות המדינה.

הסניגור: עו"ד נאוה בן מאיר.

1. הנאשם עובד בוק הורשע ע"י בית הדין בהפרת משמעת ובהתנהגות בלתי הוגנת, עבירות בניגוד לסעיפים 17(2) ו-17(4) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג 1963, על כך שב-5 תאריכים שונים, בתוך שבוע אחד, בתחילת 1995, עזב את עבודתו, למספר שעות כל פעם, ללא היתר כנדרש, כדי לנסוע לישוב שוהם ולעסוק בקידום ענייני הבית שבנה שם. הוא נסע למקום ברכבו שלו, למעט פעם אחת בה נסע יחד עם חבר שלרשותו עמדו רכב ונהג מטעם המשרד. סה"כ נעדר הנאשם מהעבודה כ-10 שעות.

2. התובע המלומד הדגיש את חומרת מעשיו של הנאשם, היפנה את ביה"ד לפסקי הדין: נד/18, נו/7 ו-נו/9, וביקש להטיל עליו את אמצעי המשמעת של: נזיפה, הפקעת משכורת שלמה ב-6 תשלומים והורדה בדרגה לשנה אחת. נציג המשרד הבהיר כי הנאשם הזה הוזהר מספר פעמים לחדול מבניית ביתו, במסגרת שעות העבודה, ומשלא נענה ומשלא הואילו האזהרות אף נערך מעקב אחריו, במהלכו "עלו" שלא במתכוון על עובד אחר שהואשם אף הוא. הוא ביקש להטיל על הנאשם, מעבר למה שהציע התובע גם הורדה בשתי דרגות לשנתיים.

3. הסניגורית המלומדת הביאה לידיעתנו כי עד ליום שלפני הדיון היתה משוכנעת שנרקמה עיסקה טיעון בתיק זה, עיסקה שטורפדה בשל דרישת המשרד להחמיר בעונשו של הנאשם מעבר למה שהציע התובע. היא הסבירה כי הנאשם בנה בית בשוהם ובשל מחסור בפועלים, על רקע המצב בשטחים, לא עמדו הקבלנים בלוח הזמנים והוא חשש שיאלץ לעבור להתגורר עם אשתו ושני ילדיו בבית כשהוא בלתי גמור. היא הסבירה כי מדובר בעובד חיובי שניקלע למצב הקשה שלא מרצונו ומדובר בסך הכל ב-10 שעות העדרות, ושלחברה לא ניגרם כל נזק מכך משום שהנאשם השלים את ההחסיר. היא טענה שהוא כבר נענש ע"י המשרד בכך שקידומו עוכב ושללא שולם לו הבונוס שניתן לכלל העובדים באותה שנה, והוסיפה שבסמוך לאחר תחילת הפרשה החל הנאשם סובל מבעיות לב המלוות אותו מאז.

4. ביה"ד שמע בקפידה את טיעוניה של הסניגורית המלומדת אך לא מצא בהם הסבר מניח את הדעת להתנהגותו של הנאשם ולכך שבחר להיעדר מהעבודה במירמה, במקום לבקש היתר כנדרש או לפחות לדווח ביושר על שעות ההיעדרות. אין ספק כי חומרה יתירה נודעה לכך שהוא התעלם מכל האזהרות שהופנו אליו מצד הממונים, עד כדי כך שלא היה מנוס מלקיים מעקב אחריו. ביה"ד היה מודע לכך שהנאשם ניפגע בזכויותיו בשל ההליכים כנגדו, כמו בנושא הבונוס שנשלל ממנו באותה שנה, אך זו ככל הנראה תוצאה בלתי נמנעת מהכללים וההוראות בתחום המשמעת ואינה נחלתו של הנאשם הזה בלבד. מאידך קבע ביה"ד כי פסקי הדין אליהם היפנה התובע המלומד עוסקים במקרים חמורים יותר ממקרהו של הנאשם, שכן מדובר בהם בעשרות רבות של העדרויות, שהתרחשו לאורך חודשים רבים לעומת 5 ההעדרויות של הנאשם שהתמשכו על פני שבוע בודד אחד.

5. ביה"ד שקל את טיעוני הצדדים, לקולה ולחומרה והחליט להחמיר עם הנאשם הזה, מעט יותר מהמקובל בשל התעלמותו מכל האזהרות שהופנו אליו, בבחינת "מצפצף על כולם" והטיל עליו את

אמצעי המשמעת הבאים: א. נזיפה. ב. הפקע משכורת קובעת אחת ב־6 תשלומים שווים ורצופים. ג. הורדה בדרגה אחת לשנה.

כמו כן החליט ביה"ד לאחר ששמע את עמדת הצדדים בנושא, לעשות שימוש בסמכות הנתונה לו על פי סעיף 35 לחוק שירות המדינה (שמעת) תשכ"ג 1963, והורה לחברת בוק לנכות משכרו של הנאשם סכום שהוא שווה ערך ל־10 שעות העבודה שמהן נעדר ושעבורן קיבל שכר שלא כדין.

תיק בד"מ/72/96 תאריך ההחלטה: 29.12.1996

נח/9. עובד בזק - היעדרות מהעבודה ללא היתר, לקידום עניינים פרטיים

בפני: עו"ד א. גולדברגר - יו"ר;

מר ע. מוסרי - חבר;

מר נ. יחזקאלי - חבר.

התובע: עו"ד ג. ונדל. ב.כ. נציב שירות המדינה.

הנאשם: טוען לעצמו.

1. הנאשם הועמד לדין משמעתי על כך שב-5 תאריכים שונים, במרוצת החודשים מרץ ואפריל 1995 עזב את עבודתו, ללא רשות, ועסק בסידורים הקשורים בבית שבנה לעצמו באותם ימים ביישוב שוהם, כשהוא עושה שימוש ברכב ובנהג הצמוד שהועמדו לרשותו ע"י מעבידתו חברת בזק, לצורכי עבודה. התביעה ביקשה להרשיעו בהפרת משמעת, בהתנהגות בלתי הולמת ובהתנהגות בלתי הוגנת, עבירות בניגוד לסעיפים 17(2), 17(3) ו-17(4) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963. הנאשם הודה בעובדות שבתובענה והורשע בהפרת משמעת ובהתנהגות בלתי הוגנת, עבירות בניגוד לסעיפים 17(2) ו-17(4) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963.

2. התובע המלומד בדגיש בפנינו את חומרת מעשהו של הנאשם, בהדגישו את היותו עובד בכיר בחברה, והציע להטיל עליו את אמצעי המשמעת הבאים: נזיפה, הפקעת משכורת קובעת שלמה והורדה בדרגה לשנה, ובהקשר זה היפנה את ביה"ד לפסקי הדין נד/18, נו/7 ו-9/9 של בית הדין למשמעת. נציג המשרד סקר את מצבה הקשה של חברת בזק, העומדת לדבריו בפני גל של פיטורי עובדים מטעמים של התייעלות וצימצומים, והוסיף כי לנאשם כבר היתה פעם הרשעה משמעטית על נושא דומה, שהוא כבר הוזהר ע"י הממונה עליו בשל העדרויות ללא אישור וביקש להחמיר בעונשו של הנאשם ולהטיל עליו אמצעי משמעת של: נזיפה תמורה, הפקעת משכורת קובעת שלמה, והורדה בשתי דרגות לשנתיים.

3. הנאשם שלא היה מיוצג ע"י עו"ד טען לעצמו בכשרון ובין השאר אמר כדלהלן:

א. שאין הוא מיוצג ע"י סניגור הואיל ועד ליום שלפני הדיון בבית הדין היה משוכנע כי יש הסכם עם התביעה בדבר עיסקת טיעון, במהלכה אמור היה להודות בעובדות ולהסכים לעונש שהציע התובע להטיל עליו כנ"ל. לדבריו טורפדה העיסקה ברגע האחרון בשל דרישת המשרד להחמיר בעונשו, מעבר להצעת התובע, ובשלב זה הוא כבר לא הספיק להשיג לעצמו סניגור ואו להצטייד במסמכים שיכלו לסייע בידו בדיון.

ב. החקירה בעניינו החלה בעקבות תלונה אנונימית שהוגשה נגדו, ע"י דורשי רעתו וכי לפי דעתו אין מקום לטפל בתלונות אנונימיות.

ג. שבמהלך התקופה בה בנה את ביתו ניצל לצורך הבנייה את כל החופשות שעמדו לרשותו. לדבריו הוא נאלץ היה לבקר באתר הבנייה משום שהקבלנים חדלו לעמוד בלוח הזמנים המקורי, בשל מחסור בעובדים, בגלל ההתרחשויות בשטחים.

ד. לדבריו לא ניגרם לחברה כל נזק בשל מעשיו משום שהוא השלים בביתו את שהחסיר כאשר נעדר מהעבודה ושמדובר בכ-10 עד 12 שעות בסך הכל.

ה. שהוא כבר נענש דיו ע"י המשרד בכך שעקב ההליכים המשמעתיים עוכב קידומו בדרגה ונשלל ממנו הבונוס ששולם לכל העובדים. הוא גם הוסיף שאם יוטל עליו עונש של הורדה בדרגה, כמוצע, תיפגע יכולתו להתקדם בעתיד לתפקידים בכירים יותר העומדים להתפנות.

4. ביה"ד קבע כי מעשיו של הנאשם חמורים הם, מה גם שהוא כבר הוזהר בעבר ע"י הממונים עליו לחדול מההעדרויות, כפי שציינ נציג המשרד, שברור כי בנסיעותיו לאתר הבניה עשה הנאשם שימוש ברכב שהועמד לרשותו ע"י המשרד לצורכי עבודה ושהיתה כרוכה בכך, מיני ובי גם השבתה של הנהג שבאותם ימים בא יחד עם הרכב. מאידך קבע שפסקי הדין שאליהם היפנה התובע עסקו במקרים חמורים יותר ממקרהו של הנאשם. שכן מדובר בהם בעשרות רבות של העדרויות שהתמשכו על פני חודשים, לעומת חמש ההעדרויות של הנאשם שלפניו שהתמשכו על פני שבוע בודד אחד.

5. ביה"ד שמע בהבנה את טיעוניו לקולא של הנאשם אך לא מצא בהם הסבר מניח את הדעת להתנהגותו ולכך שבחר להיעדר מהעבודה במירמה במקום לבקש ולקבל היתר כנדרש או לפחות לדווח על כך כיאות. בית הדין היה ער לכך שהנאשם ניפגע לא מעט במהלך הטיפול המשמעתי בעניינו, כמו בנושא הבונוס שנשלל ממנו, אך ראה בכך תוצאה בלתי נמנעת מהכללים וההוראות בתחום המשמעת שאינה מיוחדת למקרהו של הנאשם בלבד.

6. לאחר ששקל את טיעוני הצדדים לחומרה ולקולא ולאחר שבחן את פסקי הדין והמסמכים האחרים שהוצגו לו החליט ביה"ד להטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת הבאים: א. נזיפה. ב. הפקעת משכורת קובעת אחת בשישה תשלומים שווים ורצופים. ג. הורדה בדרגה אחת לתקופה של שנה אחת מתאריך מתן גזר הדין.

כמו כן החליט, לאחר ששמע את עמדת הצדדים בנושא, לעשות שימוש בסמכות הנתונה לנו על פי סעיף 35 לחוק שירות המדינה משמעת והורה לחברת בוק לנכות ממשכורתו של הנאשם סכום שהוא שווה ערך ל-10 השעות שנעדר מהעבודה ושעבורם קיבל שכר שלא כדין.

תיק בד"מ/74/96 תאריך ההחלטה: 29.12.1996

נח/10. עובד מס הכנסה - זיכוי מהאשמה
של החתמת כרטיס הנוכחות של אשתו

בפני: עו"ד ש. פרנקל - יו"ר;

מר א. אשל - חבר(ה);

מר י. ורקר - חבר.

תובע(ת): עו"ד י. מזרחי. ב.כ. נציב שירות המדינה.

ב"כ הנאשם: עו"ד ע. ברטל.

1. הנאשם ואשתו עובדים באותו משרד של אגף מס הכנסה במרכז הארץ. נגד הנאשם הוגשה תובענה בה הואשם בכך שבתאריכים שונים, בבואו או בצאתו מעבודה, החתים בנוסף לכרטיס הנוכחות שלו גם את כרטיס הנוכחות של אשתו, כאשר היא לא היתה במקום, אם משום שטרם הגיעה לעבודה בשעות הבוקר, ואם משום שכבר עזבה קודם לכן בשעות אחרי הצהריים.
2. להוכחת ההאשמות הציגה התביעה את כרטיסי הנוכחות של הנאשם ושל אשתו והראתה כי עולה מהם שישנה זהות מוחלטת בשעות ההגעה לעבודה של שניהם ב-27 מקרים, וזהות כמעט מוחלטת בשעות יציאתם מהעבודה ב-8 מקרים, ועל כך אין חולק. בנוסף לכך העידה התביעה מטעמה עדה שטענה באורח כללי, מבלי יכולת לנקוב בתאריכים מדויקים כי היו מקרים בהם ראתה כיצד הנאשם מחתים שני כרטיסי נוכחות, כשהשני הוא של אשתו, שטרם הגיעה לעבודה.
3. בזכותו את הנאשם מחמת הספק קבע בית הדין כי אך טבעי הוא לטעמו שבני זוג העובדים באותו מקום עבודה יגיעו ביחד למקום העבודה וכך גם יצאו ממנו. ניתן היה, אליבא דבית הדין, להוכיח באמצעות הראיות הנסיבתיות שהציגה התביעה במקרה דנן את אשמתו של הנאשם, אך זאת בתנאי שהן היו מצביעות באורח חד משמעי על כך שאשמתו היא המסקנה הסבירה היחידה הנובעת מהן, ולא אלה פני הדברים במקרה דנן, שבו יש ספק שכן ניתן בהחלט להגיע גם למסקנות סבירות אחרות, והספק כידוע פועל במקרים כאלה לטובת הנאשם.

תיק בד"מ/50-95 תאריך ההחלטה: 31.12.1996

נח/11. עובד מס רכוש - קבלת שוחד, גניבה זיוף וקבלת דבר במרמה

בפני: עו"ד א. גולדברגר - יו"ר;

גב' א. מטסרו - חברה;

מר ת. קוזלוב - חבר.

התובע: עו"ד. פריד. ב.כ. נציב שירות המדינה.

הסניגור: עו"ד שחאדה עזיז.

1. הנאשם ששימש כפקיד גבייה באחד ממשרדי מס רכוש בצפון הארץ, הורשע בבית המשפט המחוזי בנצרת, על פי הודאתו, בשורה ארוכה של עבירות, ובהן מקרים רבים של גניבה בידי עובד ציבור (לפי סעיף 93 לחוק העונשין), מקרים רבים של לקיחת שוחד (לפי סעיף 290(א) לחוק העונשין), מקרים רבים של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (לפי סעיף 415 (סיפא) לחוק העונשין), זיוף בנסיבות מחמירות (לפי סעיף 418 לחוק העונשין), הדחה בחקירה ועוד, והוטל עליו עונש של 4 שנות מאסר בפועל, שנה אחת מאסר על תנאי, למשך שנתיים וקנס בסך 50000 (חמישים אלף) שקל, או 12 חודשי מאסר תמורתו.

ערעור שהגיש הנאשם לבית המשפט העליון נדחה בכפוף לכך שהקנס שהוטל עליו הוקטן ל-25000 (עשרים וחמישה אלף) שקל.

2. מדובר בכך שתמורת שוחד בסכומים מצטברים של למעלה מ-50000 (חמישים אלף) שקל מחק הנאשם חובות של נישומים, הנפיק אישורים כוזבים בדבר סילוק חובות, שינה יעודי קרקע, כדי להקטין את ערכה לצורך מס, ועוד, הכל בצורה מתחכמת, תוך שימוש במחשב, כאשר לעיתים עשה את הפעולות הללו תוך שימוש בצופנים של עובדים אחרים, ללא ידיעתם. הוא לא בחל אף בניסיון להדיח עדים, כדי לנסות ולהציל את עורו.

3. בעקבות הרשעתו כאמור הועמד העובד הנ"ל לדין משמעת, בפני בית הדין למשמעת של עובדי המדינה והורשע, על פי הודאתו, בביצוע עבירות שיש עימן קלון.

4. בטיעונו לעונש הדגיש התובע המלומד את חומרת מעשיו של הנאשם והיפנה לפסקי הדין: נה/6 ו-בד"מ 40/96 של בית הדין למשמעת וכן לעש"מ 5/80 של בית המשפט העליון שהמשותף לכולם הוא שפוטרו בהם מהשירות, ללא תשלום פיצויי פיטורין עובדים שהורשעו בביצוע עבירות של קבלת שוחד וגניבה. הוא הציע לבית הדין להטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת של: פיטורין לאלתר, שלילת כל פיצויי הפיטורין ופסילה לשירות לתקופה של 10 שנים. נציג המשרד הצטרף לעמדת התובע.

5. הסניגור המלומד ציין כי במרבית שנות עבודתו היה הנאשם עובד מסור, שהוא הודה בכל השלבים בעבירות שביצע וחסך בכך מזמנה של מערכת המשפט, שהוא נפל קורבן למתווכים נוכלים שהפילו אותו בפח וגרמו לו להסתבך בפלילים, שהעונש שהטיל עליו בית המשפט המחוזי הינו כבד ביותר, שמשפחתו עברה משבר קשה בעקבות הפרשה ושאלו להכביד עליה עוד בצורה של פגיעה בפיצויי הפיטורין. הוא הציג בפני בית הדין שני תסקירי קצין מבחן בעניינו של הנאשם והיפנה לשורה ארוכה של פסקי דין של בית הדין למשמעת וביניהם: נו/12, נו/18, נד/16, נה/1, נד/1, נה/6, נה/7, נה/8 שמהם ביקש ללמוד שלא תמיד יש הכרח בפיטורי העובד, ושבמקרה של פיטורין ניתן להעניק לו

חלק מפיצויי הפיטורין, ושאינ לפסול אותו לשירות לתקופה ארוכה של 10 שנים כפי שהציע התובע.

הסניגור הציע לבית הדין להחזיר את הנאשם לשירות בתום תקופת המאסר ולחלופין, במקרה של פיטורין להעניק לו את מלוא פיצויי הפיטורין כדי שיוכל לשקם את חייו, ולא לפסול אותו לתקופה ארוכה.

6. הנאשם, יליד 1960, נשוי ואב ל-3 ילדים קטנים עובד בשירות המדינה מאז 1978. בשנת 1988 ביקש להתפטר מהעבודה, ככל הנראה כאשר חש שהחל להסתבך בפלילים, אך ויתר על הרעיון משלא אושרו לו פיצויים הפיטורין. ב-21.6.92, בסמוך לאחר שהתגלתה הפרשה הושעה מהעבודה וקיבל שכר, כפי שמקובל לשלם לכל עובד מושעה, דהיינו: 6 חודשים ראשונים חצי משכורת קובעת והחל מהחודש השביעי משכורת קובעת מלאה. התשלומים הללו הופסקו בחודש יוני 1995 כאשר נשלח לכלא, בעקבות הרשעתו ע"י בית המשפט המחוזי בנצרת.

7. הנאשם הורשע כאמור בשורה ארוכה של עבירות שוחד, קבלת דבר במרמה, גניבה בידי עובד ציבור, זיוף והדחה אותן ביצע לאורך שנים. העבירות בהן מדובר הן מן החמורות ביותר שיכול לבצע עובד ציבור במהלך עבודתו, והן מבטאות כולן ניצול מביש של הכוחות והסמכויות שהופקדו בידיו לצורך מילוי תפקידו. מדובר במעשים בהם נדרשה מידה רבה של תיכום ומיומנות, אותם ודאי צבר במהלך עבודתו. חומרה יתירה נודעת לכך שבמהלך ביצוע העבירות, בחלק מהמקרים, השתמש הנאשם הוזה בצופני המחשב של חברים לעבודה, ללא ידיעתם, וזאת כדי להעלים את מעורבותו שלו בפרשה ולהטיל עליהם את האשם, על לא עוול בכפם, מעשה מכוער ומביש לכל הדעות.

8. בחינת פסקי הדין אליהם היפנה הסניגור המלומד העלתה כי כולם עוסקים בנושאים שחומרתם אינה מגעת לחומרת מעשיו של הנאשם שלפנינו, אם משום שמדובר בהם בעבירות קלות יותר, ואם משום שמדובר בהם במעידות חד פעמיות, ולא בשיטה וברצף של עבירות חמורות שהתמשכו על פני שנים, תוך שבירת כל הכללים והמוסכמות. ביה"ד ציין כי הוא ער ומודע לסיבילה של המשפחה וצר לו על כך, אך היתה זאת בראש וראשונה חובתו של הנאשם ליתן את דעתו על כך בטרם הסתבך. שהסתבך.

9. בית הדין שקל לקולה ולחומרה את כל שהוצג ונטען בפניו והגיע למסקנה החד משמעית שלנוכח החומרה החריגה של העבירות אין זה המקרה שניתן וראוי להפגין בו מידה של חמלה והתחשבות, מבלי לעשות פלסטר את דבר המחוקק, את הפסיקה ואת האינטרס הציבורי. כמו כן סבר כי לאור מעלליו אין הנאשם ראוי להימנות על ציבור עובדי המדינה.

בנסיבות אלה הטיל ביה"ד על הנאשם את אמצעי המשמעת של: פיטורין לאלתר, ללא תשלום פיצויי פיטורין, ופסילה לשירות המדינה לתקופה של 10 שנים. ביה"ד הוסיף כי היה גוזר עליו תקופת פסילה ארוכה יותר אילמלא ביקשה התביעה רק 10 שנות פסילה.

תיק בד"מ/25/96 תאריך ההחלטה: 21.1.1997

נח/12. עובד רשות שדות תעופה - קשירת קשר להברחה וקבלת שוחד

בפני: עו"ד א. גולדברגר - יו"ר;

מר נ. יחזקאלי - חבר;

מר ע. מוסרי - חבר.

תובע(ה): עו"ד ע. פריד. ב.כ. נציב שירות המדינה.

ב"כ הנאשם: עו"ד י. אליוביץ.

1. הנאשם, עובד רשות שדות תעופה הורשע בבית משפט השלום ברמלה בעבירות של קשירת קשר לבצע פשע, מירמה והפרת אמונים ולקיחת שוחד, לאחר שבשתי הזדמנויות קשר קשר עם אדם אחר, שאינו עובד הרשות להברית את מזודותיו של תייר אל מחוץ לשטח הנמל ללא בדיקת מכס, תמורת שוחד. בית המשפט הטיל על עונש של: 6 חודשי מאסר בפועל, אותם ריצה בעבודות שירות, שנה אחת מאסר על תנאי למשך 3 שנים וקנס בסך 2500 שקל. בית המשפט המחוזי בפניו ערער הנאשם החליט לזכותו מהעבירה של הפרת אמונים ולהשאיר על כנם את סעיפי ההרשעה האחרים ואת העונש.
2. בעקבות הרשעתו כנ"ל הועמד האיש לדין משמעת בפני בית הדין למשמעת של עובדי המדינה וזה החליט ב-4.11.96 להרשיעו בהתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה ובביצוע עבירה שיש עימה קלון, בניגוד לסעיפים 17(3) ו-6 לחוק שירות המדינה משמעת התשכ"ג 1963.
3. התובע המלומד עמד על חומרתן של העבירות שביצע הנאשם, על פגיעתן הרעה של עבירות השוחד בשירות הציבורי והציע לבית הדין להטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת של: פיטורין, בתשלום 50% מפיצויי הפיטורין המגיעים לו ופסילה לשירות לתקופה של 5 שנים. הוא היפנה אותנו לארבעה פסקי דין, שיפורטו להלן שהמשותף להם הוא שפוטרו בהם ע"י בית הדין עובדים שהורשעו בעבירות של קבלת שוחד, לעיתים תוך קבלת פיצויי פיטורין חלקיים ולעיתים ללא קבלת פיצויי פיטורין: א) ע"פ 4722/92 מרדכי מרקוביץ נ.מ.י. ב) בד"מ 40/96 ג) בד"מ 19/97 ד) בד"מ נד/22.
4. נציג המשרד הצטרף לעמדת התובע בעניין אמצעי המשמעת המוצעים והדגיש את רגישותו של נמל התעופה בן גוריון, המהווה את שער הכניסה העיקרי לישראל לעניין טוהר המידות ואת הצורך הבסיסי בקיום של יחסי אימון מלאים בן הרשות לבין עובדיה.
5. הסניגור המלומד ביקש מבית הדין לא לפטר את הנאשם ולהסתפק בהעברתו לתפקיד אחר. הוא הציג שורה של פסקי דין של בית המשפט העליון: עש"מ 1/74, עש"מ 3/74, עש"מ 3/77, עש"מ 3/80, עש"מ 1/83, עש"מ 3/84 ו-6/84 שבכולם אישר בית המשפט את החלטת בית הדין למשמעת של עובדי המדינה בדבר פיטורי העובדים שסרחו, בחלקם תוך הגדלת פיצויי הפיטורין שנפסקו להם ע"י בית הדין. בהצגתם רצה ככל הנראה לשכנע את בית הדין להגדיל את שיעור פיצויי הפיטורין שישולמו לנאשם, במקרה שיוחלט על פיטוריו, מעבר למה שביקשה התביעה.
6. הנאשם עלה ארצה בשנת 1973 מאחת מארצות חבר העמים, הוא אב לשלושה ילדים שהמבוגר שבהם משרת בצה"ל, הוא המפרנס היחיד במשפחה לאחר שאשתו לקתה בבריאותה במהלך הלידה האחרונה ואין היא מסוגלת לעבוד. לדבריו הוא הצליח למצוא עבודה בתקופת השעייתו אך השתכר בה הרבה פחות מכפי שהשתכר בעבודתו ברשות. הוא הבהיר שמצבו הכלכלי קשה, הביע חרטה על מעשיו וביקש מבית הדין שלא יפטר מהעבודה ויסתפק בהעברתו לתפקיד אחר.

7. בית הדין ביקש מהנהלת רשות שדות התעופה לבחון את האפשרות להעביר את הנאשם לתפקיד אחר שאינו כרוך בגישה לשטח האווירי של נמל התעופה ולכבודת הנוסעים. הנהלת הרשות הודיעה כי ישנה אפשרות להעסיקו כפועל ניקיון וחצרן, אגב הגבלת גישתו לאיזורים הרגישים שבנמל, אך חזרה על התנגדותה להמשך העסקתו ברשות הגם שהודיעה שתכבד כמובן כל החלטה של בית הדין.
8. כל פסקי הדין שהוצגו לבית הדין ע"י התביעה והרוב המכריע של אלה שהוצגו לו ע"י הסניגוריה, כמו גם עוד פסקי דין רבים בהם עיין בית הדין ביוזמתו כמו: נט/1, מט/3, מט/5, נ/4, נא/21, נא/22, נב/11, נב/19, ו- נד/22 הסתיימו בפיטורי העובדים שהורשעו בקבלת שוחד והשאלה שעמדה בפני בית הדין היתה אם נסיבותיו של הנאשם הן, והן קשות ללא ספק מצדיקות סטייה ממדיניות הענישה המחמירה המקובלת מזה הרבה שנים ע"י בית המשפט העליון ובעקבותיו גם על בית הדין למשמעת במקרים כאלה.
9. בית הדין שקל לקולה ולחומרה את נסיבותיו של המקרה והחליט לבסוף שאין הצדקה במקרה זה לסטות ממדיניות הענישה המקובלת מזה שנים ולדחות את האינטרס הציבורי המובהק של שמירת טוהר המידות, במקום עבודה כה רגיש כמו נמל התעופה בן גוריון מפני נסיבותיו האישיות של הנאשם.
10. בית הדין החליט שאין מקום לכפות במקרה זה על הרשות את המשך העסקתו של הנאשם, לאחר שסייע בהברחת מזוודות של תיירים תמורת קבלת שוחד ועל כן הורה על פיטוריו לאלתר מהעבודה. מאידך התחשב בית הדין בנסיבותיו הקשות של האיש והורה ללוות את הפיטורין בתשלום 90% מפיצויי הפיטורין המגיעים לו עד ליום השעייתו מעבודה. בנוסף לכך פסל בית הדין את הנאשם לעבודה ברשות למשך 3 שנים.

תיק בד"מ/87/95 תאריך ההחלטה: 19.1.1997

נח/13. מורה - חידוש רשיונות נהיגה פסולים ע"י זיוף מסמכי בית משפט

בפני: עו"ד צ. פאליק - יו"ר;

מר עימאד עבוד - חבר;

גב' נ. טולדנו - חבר.

תובע(ת): עו"ד י. מזרחי, ב.כ. נציב שירות המדינה.

ב"כ הנאשם: עו"ד מ. קרן.

1. הנאשם, יליד 1966, מורה בבית ספר, הורשע בבית המשפט המחוזי בנצרת, על פי הודאתו, בביצוע שורה ארוכה של עבירות זיוף וקבלת דבר במרמה, שלא במסגרת עבודתו בהוראה. תמורת כסף היה הנאשם מחדש את רישיון הנהיגה של נהגים שרשיונם נשלל, ע"י שהיה מזייף מסמכים של בית המשפט ומציג אותם בפני רשויות הרישוי של משרד התחבורה כמסמכים תקפים המבטלים את השלילה. בית המשפט הטיל עליו עונש של 4 שנות מאסר, מהם 19.5 חודשים לריצוי בפועל והשאר על תנאי לשנתיים. כמו כן הוטל עליו קנס בסך 10000 שקל או 5 חודשי מאסר תמורתו. בית הדין למשמעת של עובדי המדינה בפניו הועמד לדין משמעתי הרשיעו בביצוע עבירות שיש עימן קלון.

2. בית הדין שראה בחומרה רבה את מעשיו של הנאשם שכתוצאה מהם יצאו לכבישים נהגים שנפסלו לנהיגה הטיל עליו את אמצעי המשמעת של: פיטורין לאלתר, בתשלום 50% מפיצוי הפיטורין המגיע לו ופסילה לצמיתות לשירות המדינה בכל תפקיד שהוא.

תיק בד"מ/49/96 תאריך ההחלטה: 2.2.1997

נח/14. עובדת משרד החינוך - דיווחים כוזבים על שעות עבודה ואש"ל

בפני: עו"ד ש. פרנקל - יו"ר;

מר נח קופרמן - חבר(ה);

מר שמעון יאיר - חבר.

תובע(ת): עו"ד י. מזרחי, ב.כ. נציב שירות המדינה.

ב"כ הנאשם: עו"ד א. ציגלר.

1. נגד הנאשמת, עובדת משרד החינוך הוגשה תובענה בה הואשמה כי במרוצת השנים 2-1991 זייפה ב-17 מקרים ויותר את חתימתו של הממונה עליה, על גבי מזכרים שבהם הודיעה על יציאות בתפקיד כביכול, על טופסי שעות נוספות ועל כרטיסי נוכחות, וכתוצאה מכך קיבלה כספים עבור שעות שלא עבדה.

2. בהכרעת דין מיום 23.12.96 קבע בית הדין כי התביעה הוכיחה את העובדות שבתובענה מעבר לכל ספק סביר. הוא דחה את טענת הסניגוריה שלנאשמת מותר היה לעשות את שיוחס לה והרשיע אותה בביצוע עבירות בניגוד לסעיפים 17(1)(2)(3) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963.

3. התובע הציע לבית הדין להטיל על הנאשמת את אמצעי המשמעת של: פיטורין, אגב, שלילת הגימלה, בתשלום 70% מפיצויי הפיטורין המגיעים לה וכן פסילה ל-5 שנים לעבודה בשירות המדינה והיפנה את בית הדין לפסקי הדין הבאים: א) מה/20, ב) נב/5, ג) נב/10, ד) נב/13, ה) בד"מ 4/94. נציג המשרד הצטרף לעמדת התובע אך הציע להגדיל את שיעור פיצויי הפיטורין ל-100%.

4. הסניגור הביא לתשומת ליבו של בית הדין את העובדות הבאות: שלנאשמת העובדת בשירות המדינה כ-24 שנים 3 ילדים קטינים ושבעלה הוא חולה לב והציע להטיל עליה את העונש המינימלי האפשרי, ומכל מקום לא פיטורים. עוד קודם לכן דחה בית הדין את טענת הסניגור כי בד בבד עם הגשת התלונה נגד הנאשמת למשטרה היה על המשרד להגיש נגדה גם קובלנה ולהעמידה לדין משמעתי במהלך החקירה המשטרית בהפנותו את הסניגור לסעיף 61א(א)(ב).

5. בית הדין ראה בחומרה רבה את המעשים בהם הורשעה הנאשמת אך בבואו להחליט על אמצעי המשמעת לקח בחשבון גם את העובדה שלמרות שהוגשה נגדה תלונה למשטרה, והתקיימה חקירה פלילית לא הוגש נגדה אישום פלילי, ושמשמכי ההגנה נ/5 עד 7/1 שהוצגו לו עולה כי במרוצת השנים היא עבדה לשביעות רצונם של הממונים עליה.

6. בנסיבות אלה הטיל עליה בית הדין את אמצעי המשמעת הבאים: א. נזיפה חמורה. ב. הפקעת משכורת שלמה ב-12 תשלומים חודשיים שווים. ג. העברתה - אם המנהל הכללי של המשרד יחליט לעשות כן, למישרה אחרת או למקום עבודה אחר במשרד, בתחומי העיר ירושלים, ללא הגבלת זמן. ד. לפי סעיף 35 לחוק המשמעת הורה בית הדין למשרד לנכות משכרה של הנאשמת את מה שקיבלה שלא כדין ע"י מעשיה נשוא התובענה, ב-24 שיעורים חודשיים.

תיק בד"מ/95/62 תאריך ההחלטה: 6.2.1997

נח/15. עובד משרד האוצר - מעשי סדום ומעשים מגונים בפומבי

בפני: עו"ד א. גולדברגר - יו"ר;

גב' א. מטסרו - חברה;

מר ת. קוולוב - חבר.

התובע: ע. פריד. ב.כ. נציב שירות המדינה.

הסניגור: ט. נדשי.

1. ב-31.10.95 הורשע הנאשם שלפנינו, הומוסקסואל בנטייתו המינית, בבית משפט השלום בביצוע מעשי סדום ומעשים מגונים בפומבי, וב-26.2.96 הוטל עליו עונש של 15 חודשי מאסר בפועל, ו-12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים. בעקבות זאת הועמד האיש, שהוא עובד אגף מס הכנסה שבמשרד האוצר, לדין משמעתי בפני בית הדין למשמעת של עובדי המדינה, וב-2.12.96 הורשע, על פי הודאתו בביצוע עבירות שיש עימן קלון.

2. בטיעוניו לעונש הבהיר התובע המלומד שמדובר בעובד מדינה שבין השנים 1991-1993 קיים בהרבה הזדמנויות ובמודע מגעים מיניים עם נערים צעירים, בני 13 עד 16 וזאת תמורת תשלום של 10 עד 50 שקלים בכל פעם, בניגוד לסעיפים 347(א) ו-349(ב) לחוק העונשין תשל"ז-1977. לדבריו החומרה היתירה של העניין נובעת בין השאר גם מכך שמעשי העבירה בוצעו בקטינים, בדירתו של הנאשם, ושהם חזרו על עצמם לאורך שנים.

3. התובע היפנה את ביה"ד למספר פסקי-דין שחלקם יאוזכרו להלן: (1) בד"מ 43/95 - בו מדובר בעובד שבשלושה מקרים עשה מעשים מגונים בקטינה, שלא במסגרת העבודה ובבית הדין למשמעת פיטר אותו מהעבודה, ללא פגיעה בזכויות הפנסיה שצבר. הערעור שהגיש העובד לבית המשפט העליון, לענין העונש בלבד, בעש"מ 356/96 נדחה. (2) נה/7 - בו מדובר בעובד משרד החינוך שהורשע בבית המשפט המחוזי בבעילת קטינה, בהסכמה, ב-5 מקרים, שהוטל עליו עונש של 6 חודשי מאסר בפועל (אותם ריצה בעבודות שירות), 12 חודשי מאסר על תנאי, ושנה אחת פיקוח קצין מבחן. ביה"ד למשמעת שדן בעניינו של העובד הזה הרשיעו בבצוע עבירות שיש עימן קלון ובהתנהגות בלתי הולמת והחליט על פיטוריו מהעבודה בתשלום מחצית פיצויי הפיטורין ופסילה ל-5 שנים. (3) נא/34 - בו הורשע עובד מערכת בתי המשפט, בבית משפט השלום בביצוע מעשים מגונים, שלא בכפייה, במסגרת העבודה, במספר נשים, שהוטל עליו עונש של 6 חודשי מאסר בפועל, אותם ריצה בעבודות שירות, ו-10 חודשי מאסר על תנאי. בית הדין למשמעת החליט על פיטוריו לאלתר משירות המדינה, ללא פגיעה בזכויות הגימלה שצבר, תוך הורדה בדרגה אחת לשנתיים. ופסילה לצמיתות לעבודה בשירות המדינה ובמערכת בתי המשפט.

4. התובע המלומד טען כי העמדתו לדין משמעתי של הנאשם נובעת מהמעשים החמורים בהם הורשע ואין לה קשר לנטייתו המינית. הוא ציין שהנאשם ידע שמעשיו אסורים ולמרות זאת לא נמנע מלעשותם. שהוא נהג לשלם אתנן לקטינים עבור המעשים ובכך לפתותם, ושהוא החל בטיפול הרפואי במקור הבעיה רק לאחר שנתפס בכף.

5. לדברי התובע חומרתן של העבירות אינה מאפשרת המשך העסקתו של הנאשם באגף מס הכנסה, מה גם שהדבר עלול להביא לפגיעה בתדמית השירות. המדינה לדבריו אינה מוסד משקם. הוא הציע לפטר את הנאשם משירות המדינה לאלתר ולפסול אותו לשירות לחמש שנים. את שיעור פיצויי הפיטורין הוא השאיר לשיקולו של בית הדין. נציג המשרד מר אסף מנסורי הצטרף לעמדת התובע.

6. הסניגור המלומד הציג את הנאשם כאדם חיובי וכעובד מסור שסבל מבעייה - חולי שעליו לא הצליח להתגבר. לדבריו הפסול במעשיו של הנאשם נעוץ בכך שהוא קיים את המגעים המיניים עם קטינים, ועל כך כבר הועמד לדין פלילי ונענש. אילו קיים את המגעים עם בוגרים איש לא היה מעלה על דעתו להעמידו לדין. הסניגור הדגיש כי הנאשם לא כפה עצמו על הקטינים, ושמדובר בנערים המציעים עצמם דרך קבע, תמורת תשלום ושלא היה צורך לפתותם כלל, והראייה שבית המשפט מחק מכתב האישום את המילה פיתוי. הוא הבהיר כי הקטינים לא התלוננו נגד הנאשם ושכל העניין התעורר באופן מקרי במסגרת חקירה בה נחשדו הנערים הללו בהתפרצויות לדירות.
7. הסניגור הסביר כי מאז החלה הפרשה להתגלגל נמצא הנאשם בטיפול ובהשגחה רפואית הכוללים טיפול תרופתי וזריקות שמגמתם לשחררו מהדחף החולני בו לקה. הוא הציג בפני ביה"ד את נ/4 ואת נ/5, שני מסמכים רפואיים תומכים ע"י פרופ' רסלר ופרופ' ויצטום וד"ר נפתלי המבהירים את טיב החולי והטיפול, ואת התוצאות הרפואיות הצפויות.
8. הסניגור העיד בפני ביה"ד 5 עדי אופי, 4 מהם חברים לעבודה של הנאשם, ובהם גם שני הממונים עליו, כולם היו מודעים להרשעה ולטיבה. הם דיברו בשבחו והציגו אותו כאדם נעים, נוח לבריות ועובד מסור. במענה לשאלותיו של הסניגור הם הביעו את תמיכתם בהחזרתו של הנאשם לעבודה, הגם שמנהלת המשרד שהעידה אף היא היתנתה זאת בהעברתו לתפקיד שאין עמו מגע עם קהל. עד האופי החמישי היה הקרמינולוג שטיפל בנאשם מטעם האגודה לשיקום האסיר. הוא תיאר את אישיותו, את הטיפול שנתן ועודו נותן לו ואת החשיבות שהוא מייחס לשובו למסגרת המסודרת של מקום העבודה בו עבד בטרם הסתבך. הסניגור ביקש מבית הדין לנהוג בנאשם במידת הרחמים ולא לפטרו מהשירות.
9. הנאשם, הומוסקסואל, קיים בין השנים 1991-1993 מגעים מיניים עם קטינים ועשה בהם מעשי סדום ומעשים מגונים, תמורת סכומי כסף שונים, שנעו בין 10 ל-50 שקלים. מהחומר עלה שהוא ידע שמעשיו אסורים על פי חוק ולמרות זאת הוא לא נרתע מלבצעם. לעובדת היותו הומוסקסואל אין שייכות לעניין שכן גם אם לא היה כזה והיה מקיים מגעים מיניים עם קטינות היה עומד לדין פלילי ובעקבותיו גם לדין משמעתי. התובע המלומד שהדגיש בטיעונו את חומרת מעשיו של הנאשם היפנה כזכור לשלושה פס"ד (שאוזכרו בסעיף 3 דלעיל) שהסתיימו כולם בפיטורי הנאשמים מהשירות, דבר הממחיש ללא ספק את גישתה המחמירה של הפסיקה, הן של בית המשפט העליון והן של בית הדין למשמעת בעקבותיה.
10. יחד עם זאת אבחון של פסקי הדין הללו לימד את ביה"ד לדעת: שפסה"ד הראשון עסק בנאשם שהיה איש חינוך ושגם אם העבירות שביצע לא היו קשורות בתפקידו כמדריך הרי שלא ניתן היה להתעלם מכך שהן בוצעו במיתחם של המוסד החינוכי בו הדריך וגר. שפסק הדין השני עסק גם הוא במדריך חינוכי שעשה את המעשים בגינם הורשע במסגרת העבודה, ושפסק הדין השלישי עסק בעובד מדינה שהורשע בביצוע מעשים מגונים במסגרת העבודה. כל אלה בשונה ממקרהו של הנאשם הזה שאינו איש חינוך, החייב לשמש דוגמא ומופת, ושאינן למעשים בהם הורשע כל קשר למקום עבודתו.
11. הנאשם עבר בשנים האחרונות ניתוח בו הוסר מגופו גידול סרטני. מהמסמכים הרפואיים שהוצגו בפני ביה"ד נמצא שבנוסף לכך מדובר באדם הסובל מחולי - דחף מיני שכדי להשתחרר ממנו הוא נאלץ לעבור טיפולים רפואיים ממושכים, שבהם הוא מתמיד. ביה"ד התרשם שהנאשם מבין את הסכנה הניצבת לפניו אם לא יעשה כן, ושבירור על רקע אישיותו ונסיבותיו המיוחדות, כפי שהוצגו, שפיטוריו והרחקתו ממסגרת העבודה לה הורגל עלולים להופכו לשבר כלי, שבסופו של דבר יפול למעמסה על החברה.

12. בית הדין היה מודע לחומרת המעשים בהם הורשע הנאשם וברור היה לו כי הפתרון של פטוריו הוא הפתרון העדיף והנחות מבחינת השירות. עם זאת לא יכול היה להתעלם מכך שהנאשם עצמו הוא במידה רבה קורבן לחולי - דחף שכדי להשתחרר ממנו הוא עובר טיפולים רפואיים ממושכים. ביה"ד סבר שאין זה ראוי וצודק למצות עם הנאשם את הדין עד תום, בבחינת ייקוב הדין את ההר, כאשר גם בית המשפט השלום לא מיצה עימו את חומרת העונש שיכול היה להטיל עליו (חמש שנות מאסר).

13. ביה"ד מצא בפסקי דין נוספים של בית הדין למשמעת כי לא כל המקרים בהם הורשעו עובדים בביצוע מעשים מגונים הסתיימו בהכרח בפיטורי הנאשמים. כך למשל היה בפס"ד מט/6, בו הורשע עובד מדינה בביצוע מעשה מגונה בקטין והוטל עליו עונש של 6 חודשי מאסר בפועל ו-9 חודשי מאסר על תנאי ובית הדין למשמעת לא הורה על פיטוריו מהשירות, הגם שהחמיר בעונשו מעבר למה שביקשה התביעה. וב' מח/30, בו הועמד לדין משמעת ו הורשע בביצוע שני מעשים מגונים בתלמידה קטינה, מורה שבית הדין הורה על פיטורין ובערעור שהגיש המורה לבית המשפט העליון בתיק עש"מ 7/86 בוטלו הפיטורין, הגם שקוימה ההרשעה.

14. לאחר שבית הדין שקל לקולא ולחומרה את המקרה ונסיבותיו המיוחדות ולקח גם בחשבון שנגד הנאשם תלוי ועומד עונש של 12 חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים, לאחר לבטים, הוא הגיע למסקנה כי במקרה זה האיזון הנכון בין האינטרס הציבורי מחד לבין נסיבותיו המיוחדות של הנאשם מאידך אינו מצדיק ואינו מחייב בהכרח את פיטוריו מהשירות. עם זאת בשים לב לטיב העבירות הוא החליט להחמיר עם הנאשם ולהטיל עליו את אמצעי המשמעת הבאים:

- א. נזיפה חמורה.
- ב. הקפאת דרגה למשך שנתיים.
- ג. העברתו, על פי שקול דעתו של נציב מס הכנסה, לתפקיד אחר במשרד מס הכנסה בחיפה, שאין עמו מגע ישיר עם קהל.
- ד. הפקעת מחצית משכורת ב' 6 תשלומים שווים ורצופים.

תיק בד"מ/72/96 תאריך ההחלטה: 9.2.1997

נח/16. נהג במשרד החינוך - דיווח כוזב ומצג שוא

בפני: עו"ד א. גולדברגר - יו"ר;

עו"ד י. אדן ביוביץ - חברה;

מר נ. ברזילי - חבר.

התובע: עו"ד ג. ונדל. ב.כ. נציב שירות המדינה.

הסניגור: עו"ד עופרה אורנשטיין.

1. נגד הנאשם, נהג במשרד החינוך, הוגש כתב אישום לבית משפט השלום בירושלים, בו הואשם, בשתי עבירות של זיוף בניגוד לסעיף 418 (רישא) לחוק העונשין, משום שב-13.9.93 וב-4.4.95, חתם על "טופס הודעה על תאונת דרכים" של מינהל הרכב הממשלתי, בשם של שני נהגים אחרים, בלא הרשאה לכך וללא סמכות כדין וזאת כדי ליצור מצג שוא כאילו הם האחראים לתאונות.
2. בית המשפט שראה בתחילה בחומרה את העבירות שיוחסו לנאשם, נאות בשלב מאוחר יותר של הדיון לאשר עיסקת טיעון שהוצעה לו ע"י הצדדים, משום שהוצג בפניו מכתב, שכלל הנראה הגיע לידי התביעה לאחר תחילת המשפט, חתום ע"י הממונה על הנאשם, בו נאמר שהנאשם חתם על הטפסים, בשם הנהגים האחרים, משום שהוא הממונה הורה לו לעשות כן. במסגרת העיסקה הודה הנאשם בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום, והוטלו עליו 100 שעות שירות לתועלת הציבור **ללא שהורשע בדיון**.
3. בבית הדין למשמעת של עובדי המדינה בפניו הועמד האיש לדין, לאחר מכן, הציג התובע מכתב התראה שקיבל הנאשם בשנת 1993, בשל מעשה חתימה דומה. הוא הדגיש את חומרת המעשים והציע לנו להטיל עליו את אמצעי המשמעת של: נזיפה חמורה, הפקעת מחצית משכורת, הקפאת דרגה לשנה והעברה מתפקידו כנהג לתפקיד של אחראי שכפול, בו הוא משמש בפועל. נציג המשרד הצטרף לעמדת התובע, בהבדל אחד שהוא הציע להטיל הקפאת דרגה רק עד ל-1.1.97.
4. הסניגורית הדגישה את הסבל הרב שהיה מנת חלקו של הנאשם מאז החלה הפרשה להתגלגל. היא טענה שעוד לפני שהחלה החקירה בנושא הוא זכה במכרז לתפקיד של נהג קניין, בו כבר החל משרת בפועל ושמומו הועבר, בגלל ההליכים הפליליים והמשמעתיים הנ"ל, לתפקיד של אחראי חדר שכפול, בו הוא משתכר הרבה פחות. היא ציינה כי בעקבות החקירה הושעה האיש לשבועיים וקיבל בתקופה זאת מחצית משכורת בלבד, וגם הציגה בפנינו מסמכים בנקאיים ואחרים המלמדים על מצבו הכלכלי הקשה כתוצאה מכל אלה.
5. מפיו של הממונה על הנאשם, שפרש בנתיים לגימלה, שהעיד בפנינו כעד אופי הובהר לנו כי התופעה של החתמת נהגים האחד במקום האחר, במקרים של תאונות קלות היתה דבר מקובל במשרד. לדבריו הוא מצא את הנוהג הזה כאשר נכנס לתפקידו כמנהל תחבורה לפני כ-10 שנים. הוא אישר בפנינו כי הוא היה זה שכתב את המכתב שהוצג לאחר מכן לבית משפט השלום, ושהמכתב נשלח על ידו בשעתו למנכ"ל המשרד ולועד. לדבריו היה הנאשם נהג של אוטו טרנספורטר גדול אותו היה מעביר על פי הוראות שקיבל גם לשימושם של נהגים אחרים ושלעיתים היה מקבל אותו בחזרה עם נזקי תאונות שלא הוא היה האחראי להן, ושמטעמים שבנחות וזירווי הטיפול נזקפו לחובתו.
6. פסק הדין של בית משפט השלום שהוצג בפני ביה"ד למשמעת נילוה לתובענה, בו הוחלט כאמור שלא להרשיע את הנאשם, ולהסתפק בהטלת 100 שעות עבודה לתועלת הציבור מהווה את המסד העובדתי להעמדתו של הנאשם לדין משמעתי ואין ביה"ד מוסמך או רשאי לשנות את קביעותיו. הוא גם

לא ראה לנכון להתעלם מהמשתמע מכך שעל הנאשם הוטל שם עונש קל בבואו לשקול את אמצעי המשמעת שראוי להטיל עליו. אין ספק, גרס ביה"ד, כי עדיף היה לנאשם שלא היה מדווח דיווחי כוזב אך לא צריך לשכוח עם זאת כי עשה זאת על פי הוראות הממונה עליו. ביה"ד סבר כי לא צודק יהיה להטיל את מלוא האחריות לתופעה הקלוקלת הזאת של דיווחי הכוזב על כתפיו הצרות של הנאשם בלבד, מה גם שהוא כבר נענש כהנה וכהנה, כפי שהוסבר לעיל. בהקשר זה סבר ביה"ד כי היתה הפרזה מצד התביעה בהצגת החומרה של הדברים ובאמצעי המשמעת שהציעה.

7. לאחר ששקל את החומר שבפניו החליט ביה"ד כי בנסיבות המקרה ראוי להטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת של נזיפה והקפאת דרגה עד ל-1.1.97.

תיק בד"מ/81/96 תאריך ההחלטה: 10.2.1997

נח/17. עובד רשות שדות תעופה - גניבה מכבודת נוסעים

בפני: עו"ד א. גולדברג - אב"ד - יו"ר;

מר נ. יחזקאלי - חבר;

מר מ. שלו - חבר.

התובע: עו"ד ג. ונדל. ב.כ. נציב שירות המדינה.

הסניגור: עו"ד מ. קרן - הסניגור.

1. הנאשם הוא אחד מתוך 5 עובדי רשות שדות התעופה שהורשעו בבימ"ש השלום בביצוע עבירות גניבה בידי מורשה, מרמה והפרת אמונים, לאחר שנתפסו בכך שחישטו במזוודות הנוסעים ואף גנבו מהם פריטים שונים. ביהמ"ש הטיל עליו עונש של 36 חודשי מאסר, מהם 18 חודשים לריצוי בפועל והיתרה על תנאי למשך 3 שנים וכן קנס בסך 15000 שקל.

2. בעקבות הנ"ל הועמד הנאשם לדין משמעתי בפני ביה"ד למשמעת והורשע בביצוע עבירות שיש עימן קלון, והתנהגות בלתי הולמת, בניגוד לסעיפים 17(3) ו-17(6) לחוק שירות המדינה (משמעת) תשכ"ג-1963.

3. בטיעוניו לעונש הדגיש התובע את חומרת מעשיו של הנאשם והציע לבית הדין להטיל עליו את אמצעי המשמעת הבאים: פיטורין לאלתר; שלילת גימלה; שלילת מענק; שלילת פיצויי פיטורין; פסילה לצמיתות לעבודה בשירות המדינה וברשות שדות התעופה. כדי לבסס את הצעתו הוא היפנה לפסקי דין (הבאים: 1) ע"מ 2/80, 2) ע"מ 4/80, 3) פס"ד מא/32 של בית הדין למשמעת של עובדי המדינה, 4) פס"ד נד/5 של בית הדין למשמעת של עובדי המדינה. נציג המשרד הצטרף לעמדת התביעה באשר לאמצעי המשמעת אך בשל מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם ביקש להעניק לו פיצויי פיטורין בשיעור של 50%.

המשותף לשלושת פסקי הדין הראשונים אליהם היפנה התובע הוא שהם עוסקים בעובדי רשות שדות התעופה שהורשעו בפלילים ופוטרו מהעבודה ע"י בית הדין למשמעת של עובדי המדינה. בע"מ 4/80 וב"נ 5/80 לוו הפיטורין בתשלום חלקי של פיצויי הפיטורין ובפסילה לצמיתות לשירות, ובשני פסקי-הדין האחרים לוו הפיטורין בשלילה מוחלטת הן של הגימלה והן של פיצויי הפיטורין ובפסילה לצמיתות לשירות.

4. הסניגור הסביר כי לנאשם 5 ילדים, שלושה מהם קטינים, שבתו המבוגרת, הנשואה, שילדה באותם ימים בת במזל טוב, מתגוררת בביתו משום שאין לה דירה משלה ומשום שבעלה טרם מצא עבודה. לדבריו בת בוגרת נוספת של הנאשם מתגוררת אף היא בביתו והוא מממן את שכר הלימוד שלה בסמינר הקיבוצים. הוא ציין כי מצבה הכלכלי של משפחת הנאשם הוא כפי רע כשעול הפרנסה, לרבות החזר משכנתא מוטל כמעט כולו על כתפי אשתו המועסקת בבנק הפועלים. מדברי הסניגור ניכר היה שהוא השלים עם פיטורי הנאשם ועל כן התמקד בניסיון להגדיל את שיעור פיצויי הפיטורין שישולמו לו.

5. להלן מה שאמר וקבע ביה"ד למשמעת בעניינו של הנאשם:

א. "הנאשם בתיק שלפנינו הוא אחד מתוך חמישה עובדי רשות שדות התעופה שנגדם הוגש כתב האישום ב"ת.פ. 1181/93. כל החמישה הורשעו בפלילים ונגד כולם הוגשו תובענות לבית הדין למשמעת של עובדי המדינה. שלושה מבין החמישה שכבר נידונו פוטרו ע"י בית הדין, מבלי

שנשללה זכותם לגימלה. בית הדין החליט במקרים הללו לקבל את העיסקה שהוצעה לו ע"י הצדדים ולהסתפק בשלילת מענק הפרישה של העובדים ובהקטנת גימלתם. הדיון המשמעותי בענייניו של הנאשם הזה נידחה משום שהוא לא התייצב לדיון מחמת מחלה".

ב. "אין לנו ספק כי המקרה של הנאשם שלפנינו, הוא החמור מבין כל החמישה. בית משפט השלום קבע בהכרעת הדין בענייניו בין השאר כדלהלן: "הנאשם חיטט במטעני הנוסעים במספר רב מאוד של פעמים" ובגזר הדין אמר: "שהתנהגותו מעידה על שיטתיות יוצאת דופן, ועזות מצח בלתי רגילה, אף מעבר למה שניצפה ביחס ליתר הנאשמים. במיוחד כשנאשם זה גנב את מספר הפריטים הרב ביותר מכל יתר הנאשמים. ודומני כי ניתן לאמר על חלקו בפרשה כי הוא הדומיננטי ביותר". יחד עם זאת וכדי לא לאבד את הפרופורציות הנכונות מן הראוי לצטט גם את שאמר אותו שופט בתחילת גזר הדין על כתב האישום כולו: "אין חולק כי התועלת הכספית שהיתה לנאשמים, אם בכלל, היתה שולית, ומרבית הפריטים אותם גנבו היו פריטים פעוטי ערך, דוגמאת שקית במבה, פיסטוקים שונים, עטים דוגמת ת/25 שהינו עט פשוט למראה, ועוד פריטים כמפורט בהכרעת הדין".

ג. "הנאשם שלפנינו הורשע במסגרת כתב האישום שהוגש נגדו גם בעבירה של החזקת סם לשימוש עצמי ובסך הכל הוטל עליו ע"י בימ"ש השלום עונש שהוא קצת יותר חמור מאשר על הנאשמים האחרים. אין להתעלם גם מכך שלנאשם שלפנינו, שיש לו ותק של כ-10 שנות עבודה בלבד, ושהוא הושעה מהעבודה בחודש מאי 1993, גם עבר משמעותי עשיר במקום העבודה, כפי שניתן היה ללמוד משיפעת מכתבי המשמעת ששוגרו אליו ע"י הנהלת הרשות ושהוצגו בפניו".

ד. "בבואנו להטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת אנו מצווים כמובן לקחת בחשבון את חומרת המעשים בהם הורשע. עם זאת אין אנו יכולים להתעלם מנסיבותיו האישיות ומהמצב הכלכלי הקשה אליו נקלעו הוא ובני משפחתו הסמוכים אל שולחנו. כמו כן עלינו להתחשב כמובן גם באמצעי המשמעת שהטלנו על הנאשמים האחרים, כדי לשמור על אחידות סבירה בענישה. ואומנם בנסיבות אלה החלטנו להחמיר באמצעי המשמעת שאנו מטילים על הנאשם הזה, מעבר למה שהטלנו על הנאשמים האחרים בפרשה, אך לא במידה שביקשה התביעה, שהפריזה לדעתנו בהצעותיה להענשת הנאשם ואנו מטילים עליו את אמצעי המשמעת הבאים:

1. פיטורין לאלתר מרשות שדות תעופה.
2. שלילת זכותו לגימלאות ולמענק.
3. תשלום פיצויי פיטורין בשיעור של 50%, עבור התקופה שמיום תחילת עבודתו ועד ליום השעייתו מעבודה.
4. פסילה לצמיתות לעבודה ברשות שדות תעופה ובשירות המדינה.

תיק בד"מ/3/96 תאריך ההחלטה: 19.2.1997

נח/18. עובד משרד הבריאות - גילויי שמחה לאחר רצח ראש
הממשלה יצחק רבין ז"ל

בפני: עו"ד ורדה קיטרון - יו"ר;

גב' שלומית מור - חבר(ה);

מר שמעון יאיר - חבר.

תובע(ת): עו"ד יפעת זינר. ב.כ. נציב שירות המדינה.

ב"כ הנאשם: עו"ד רונן בנדל.

1. נגד הנאשם, עובד משרד הבריאות באחד מבתי החולים במרכז הארץ, הוגשה תובענה בה הואשם בכך שבסמוך לאחר רצח ראש הממשלה יצחק רבין ז"ל הביע מספר פעמים גילויי שמחה על הרצח, והפר בכך את כללי האתיקה של עובדי המדינה והתנהגות שאינה הולמת עובד מדינה, עבירה בניגוד לסעיפים 17(2)(3) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג 1963.

2. בית הדין למשמעת אימץ את עיסקת הטיעון שהציגו לו הצדדים לתיק, הרשיע את הנאשם בביצוע עבירות בניגוד לסעיפים 17(2)(3) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג 1963 והטיל עליו את אמצעי המשמעת: נזיפה, והפקעת חצי משכורת ב-6 תשלומים שווים ורצופים.

תיק בד"מ/51/96 תאריך ההחלטה: 27.3.1997

נח/19. עובד רשות שדות תעופה - גניבה מכבודת נוסעים

בפני: עו"ד א. גולדברגר - יו"ר;

מר מ. שלו - חבר;

מר ש. כהן - חבר.

תובע: עו"ד ג. ונדל. ב.כ. נציב שירות המדינה

ב"כ הנאשם: עו"ד מ. קרן.

1. הנאשם הוא האחרון מתוך 5 עובדי רשות שדות התעופה שהורשעו ע"י בית משפט השלום בביצוע עבירות של גניבה בידי מורשה, מירמה והפרת אמונים ושימוש לרעה בכח משרה, לאחר שנתפסו בכך שחיתטו במזוודות הנוסעים ואף גנבו מהם והועמדו בעקבות זאת לדין משמעתי בפני ביה"ד למשמעת של עובדי המדינה.

2. הדיון המשמעתי בעניינם של 4 העובדים האחרים הסתיים בכך שהם פוטרו מהרשות כאשר מאחד מהם נישלה הזכות לגימלה והוא קיבל פיצויי פיטורים חלקיים ולשלושת האחרים ניתנה קיצבה מוקטנת ונישלה מהם המענק.

3. התובע היפנה את ביה"ד לפסה"ד הבאים: -

בד"מ: 3/96, נד/5, מו/5, מא/32 ועש"מ 4/80, ולאחר שתיאר את חומרת מעשיו של הנאשם הציע לביה"ד את אמצעי המשמעת הבאים: -

פיטורים מיידים אגב שלילת הגימלה, תשלום פיצויי פיטורין בשיעור של 40% ופסילה לשירות לתקופה של 10 שנים.

נציג הרשות הצטרף באופן כללי לעמדת התובע אך ביקש להגדיל את שיעור פיצויי הפיטורים המשולמים לנאשם ל-70%.

4. הסניגור תיאר את מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם, ודיבר על כך שהוא ומשפחתו התקיימו בשנים האחרונות רק מעבודתה של האישה המועסקת ככח עזר באחד מבתי החולים ומשתכרת כ-1,700 ש"ח לחודש.

הוא סיפר שלנאשם שהוא בן 52 שנה, הנראה מבוגר בהרבה מכפי גילו, 3 ילדים, 1 קטין ושתי בנות המשרתות במסגרת השירות הלאומי ואינן משתכרות, הוא ביקש להתחשב בכך שהנאשם עבד מאז תחילת עבודתו ברשות ללא בעיות ועתה אם יפוטרו יהיה בבחינת שבר כלי.

5. בית הדין קבע בעניינו כדלהלן:

א. "אין לנו ספק שמעשיו של הנאשם שלפנינו הם חמורים. ביהמ"ש השלום קבע לגביו כי הוא ניצפה כשהוא פותח תיקים ומחטט בהם 32 פעמים במרוצת החדשים אפריל ומאי 1993 ובמסגרת זו גנב 3 פריטים בלתי מזוהים. כמו"כ הודה הנאשם הוזה שהוא גנב בנוסף לכך 2 שעונים מעוררים קטנים, ארנק אחד וכמה סכיני גילות.

עם זאת, אנחנו לא יכולים להתעלם מכך שערכם של כל הפריטים שבגניבתם הורשע הנאשם הוא בסך הכל פערט.

ב. "בבואנו לגזור את דינו של הנאשם אנחנו איננו יכולים להתעלם מאמצעי המשמעת שהיטלנו על 4 העובדים האחרים שהורשעו יחד עם הנאשם שלפנינו באותו תיק פלילי. אחרי ככלות הכל חובה עלינו בין השאר גם לשמור על אחדות סבירה ברמת אמצעי המשמעת שאנו מטילים."

"רשמנו לפנינו גם את דבריו של הסניגור שהוא מצידו היה משוכנע שכבר הגיע לעסקה עם התביעה במסגרתה כבר השלים עם פיטוריו של הנאשם מהרשות, אגב תשלום של 70% מפיצויי הפיטורים, אלא שההצעה הזו לא מומשה בסופו של דבר."

ג. "אין לנו ספק שמקרהו של העובד האחר שהוצג לנו מטעם התביעה בתיק בד"מ 3/96 ובו החלטנו על פיטוריו אגב שלילת הגימלה ותשלום של 50% מפיצויי הפיטורין הוא חמור בהרבה ממקרהו של הנאשם שלפנינו – ומכאן שאין אנו חושבים שראוי להטיל עליו עונש חמור יותר משהיטלנו על אותו עובד, נהפוך הוא."

ד. "בשים לב לחומרת מעשהו של הנאשם ולפגיעה שפגע בתדמית הרשות ובנוק שגרם לכבודת הנוסעים לאורך זמן ובאופן שיטתי, מחד, ובשים לב למצבה הכלכלי הקשה של משפחתו של האיש ולכך שהוא ישאר ללא עבודה, ולאמצעי המשמעת שהיטלנו על העובדים האחרים, כאמור, החלטנו להטיל על הנאשם שלפנינו את אמצעי המשמעת הבאים: –

א. פיטורים מידיים אגב שלילת הגימלה;

ב. תשלום פיצויי פיטורין בשיעור של 65%;

ג. פסילה ל-10 שנים מעבודה ברשות שדות התעופה ובשירות המדינה."

תיק בד"מ/2/96 תאריך ההחלטה: 0.3.1997

נח/20. עובד מס הכנסה - שליפת מידע ממאגר נתונים לצרכים אישיים ומסירת צופן אישי לעובדים אחרים

בפני: עו"ד א. גולדברגר - אב"ד - יו"ר;

עו"ד ר. מלחי - חבר(ה);

מר י. שמעון - חבר.

תובע: עו"ד י. מזרחי. ב.כ. נציב שירות המדינה.

ב"כ הנאשם: עו"ד א. בן טובים.

1. התובענה שהוגשה נגד הנאשם כללה שבעה פרטי אישום. בהכרעת דין מנומקת זיכה אותו ביה"ד מההאשמות שהועלו נגדו בסעיפים 3.ב. עד 3.ו. (חמישה פרטי אישום), והרשיע אותו בסעיפים 3.א. ו-4. (שני פרטי אישום). בסעיף 3.א. הוא הורשע בשליפת מידע מתוך תיקו האישי, עבירה לפי סעיף 17(2) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג 1963, ובסעיף 4. הוא הורשע במסירת הצופן האישי שלו לעובדים אחרים ובהם אנשי מילואים, עבירה לפי סעיפים 17(2) ו-17(3) לחוק המשמעת האמור.
2. בטיעוניו לעונש הדגיש התובע את העובדה כי שליפת המידע ממאגרי המידע היא תופעה נפוצה בקרב עובדי מס הכנסה ועל כן יש להתייחס אליה במלוא החומרה. הוא הסביר כי לדעתו העבירה השנייה בה הורשע הנאשם, זאת של מסירת הצופן האישי לעובדים אחרים, בהם גם אנשי מילואים, היא חמורה הרבה יותר מזו של שליפת המידע משום שכאן אין למוסר הצופן (הנאשם במקרה שלנו) כל שליטה על השימוש הפסול שעלול מקבל הצופן לעשות בו.
3. התובע היפנה את ביה"ד לשני פסקי דין בהם הורשעו עובדי מס הכנסה בשליפת מידע מהמאגרים:
א. נו/13 של בית הדין למשמעת של עובדי המדינה בו הורשע עובד מס הכנסה, בשני מקרים, בשליפת מידע לצרכים פרטיים ובית הדין גזר עליו, במסגרת עיסקת טיעון עונש של נזיפה והפקעת משכורת בסך 2000 שקל.
ב. נד/26 של בית הדין למשמעת של עובדי המדינה בו הורשע עובד מס הכנסה בשליפת מידע על כמה מעובדי המשרד הבכירים, מטעמים של סקרנות גרידא לדבריו והוטל עליו עונש של: נזיפה, עיכוב דרגה והפקעת משכורת אחת ב-6 תשלומים.
הוא הציע לבית הדין להטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת הבאים: א. נזיפה; ב. הפקעת 75% ממשכורת קובעת אחת ב-6 תשלומים.
4. נציג המשרד הצטרף לעמדת התובע בקשר לאמצעי המשמעת והרחיב בתיאור הצעדים הננקטים לדבריו במשרד מס הכנסה כדי להתמודד עם התופעה של שליפת המידע ממאגרי המס שלא לצרכי העבודה.
5. הנאשם, שמשלב הסיכומים לא היה מיוצג ע"י עו"ד טען לעצמו בכישרון והשמיע עד אופי אחד, את מי שהיה בתקופה הרלוונטית סגנו של קמ"ט מיסים באיו"ש. העד הזה תיאר את הנאשם כעובד טוב שהשכיל להשרות אווירה של נינוחות במשרדו, בתקופה הקשה ששררה באותה ימים בשטחים, ואף להצליח במשימה של גביית המס.

6. בטיעוניו לעונש תיאר הנאשם את הסבל שעובר עליו ועל בני משפחתו מאז שהחלה הפרשה להתגלגל, ואת הנזק הכספי שניגרם לו, וביקש מבית הדין להקל בעונשו.
7. ביה"ד ראה בחומרה את העבירות בהן הורשע הנאשם, ובעיקר את אלה הנוגעות למסירת הצופן האישי שלו לעובדים אחרים, הן משום שהדבר נעשה בניגוד לכל הכללים וההוראות הקיימים בנושא זה, והן משום שהדבר נעשה דוקא ע"י מי שבתוקף תפקידו, כממונה, היה מופקד בין השאר גם על נושא אבטחת המידע ובמקום לשמור על הכללים היה ראש וראשון למפירים.
8. אין כמעט שיעור לנזק שעלול להיגרם כתוצאה ממסירת צופן אישי לשימושם של אחרים, בעיקר לכאלה שאין להם צופן אישי משלהם ובשל כך אינם כפופים לאיסורים ולמיגבלות המתלווים לקבלתו בכל הנוגע לשימוש בו.
9. עם זאת קבע ביה"ד שאין לשכוח כי בפועל לא הוכח בפניו שאכן נגרם נזק רציני כזה. גם לא הוכח שהנאשם הפיק טובת הנאה אישית מהעברת הצופן, או מהמידע ששלף לגבי עצמו. נהפוך הוא ביה"ד נטה להאמין כי הנאשם התכוון לטוב ומבלי משים ומתוך רשלנות פעל בדרכים השגויות והפסולות שגרמו להעמדתו לדין משמעת. כל אלה אינם מכשירים כמובן את מעשיו, אך מן הראוי שיילקחו בחשבון כשבאים לגזור את דינו. לצד הקולה לקח ביה"ד בחשבון גם את העובדה כי הנאשם הינו אב לחמישה ילדים קטינים, כי היו לו הוצאות כספיות ניכרות במימון הסניגוריה שלו בתיק זה, שזוכה בחמישה מתוך שבעה פרטי אישום שנכללו בתובענה שהוגשה נגדו ושעברו המשמעת נקי.
10. בנסיבות אלה החליט ביה"ד להטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת הבאים: א. נזיפה חמורה; ב. הפקעת 3000 שקל משכרו בשישה תשלומים שווים ורצופים.
- בשולי הדברים הוסיף ביה"ד: "ברצוננו להוסיף כי התרשמנו מהעדויות שלמרות ההוראות יש ריבוי יחסי של מקרים בהם עובדים מעבירים את הצופן האישי שלהם לעובדים אחרים ואו מעיינים במידע אישי הנוגע להם עצמם, לטענתם לצורכי הדגמה לעובדים אחרים, וזאת לא בהכרח מתוך כוונה רעה, אלא בשל חוסר מודעות לחומרת המעשה ולחומרת הנזקים העלולים לצמוח ממנו. כדי להתמודד עם המצב הזה, אנו ממליצים להנהלת אגף מס הכנסה להוסיף לכללים הקיימים כמה הוראות חד משמעיות שתופענה באופן קבוע על צג המחשב, מיד עם הדלקתו, בערך בזה הלשון:
1. אסור בתכלית האיסור להעביר את הצופן האישי לחבר בעבודה. 2. אסור לעיין במידע אישי, גם לא לצורכי הדגמה לעובדים אחרים וכו'. כללים אלה ראוי גם לשלב בחוזרי השינון, שיש להרבות יותר בהפצתם בין העובדים והממונים, אגב הידוק הפיקוח על הנושא".

תיק בד"מ/95/35 תאריך ההחלטה: 8.4.1997

נח/21. עובד רשות הדואר - עבודה פרטית ללא היתר תוך עשיית שימוש ברכב המשרד

בפני: עו"ד ש. פרנקל - יו"ר;

מר מוטי שלו - חבר(ה);

מר א. אשל - חבר.

תובע(ת): עו"ד י. מזרחי. ב"כ. נציב שירות המדינה.

ב"כ הנאשם: עו"ד ז. קוינט - ישראלי.

1. נגד הנאשם, עובד רשות הדואר שעבד בתקופה הרלוונטית כנהג שחילק את שקי הדואר בין סניפי הרשות באיזור גוש דן הוגשה תובענה בה הואשם בכך שבמשך שנים עבד עבודה פרטית ללא היתר בנגריה, תוך שהוא משתמש לצורך זה ברכב שעמד לרשותו מטעמה של רשות הדואר. לא נטען כנגדו שאת העבודה הפרטית עשה במסגרת שעות עבודתו ברשות.

2. הנאשם הודה בעובדות שבתובענה ובית הדין הרשיעו בהתאם לכך בביצוע עבירות משמעת בניגוד לסעיפים לסעיפים 17(2)(3)(4) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג-1963.

3. הצדדים לתיק הגיעו לעסקת טיעון באשר לאמצעי המשמעת שיש להטיל על הנאשם ובית הדין שנעתר לבקשתם לאמץ את ההצעה הטיל עליו בגזר הדין את אמצעי המשמעת הבאים: א. נזיפה. ב. הפקעת משכורת חודשית אחת בשישה תשלומים שווים ורצופים. ג. הקפאת דרגה עד ליום מתן גזר הדין.

תיק בד"מ/95/3 תאריך ההחלטה: 10.4.1997

נח/22. עובד המוסד לביטוח לאומי - זיוף מסמך, שימוש בו ועדות שקר

בפני: עו"ד א. תמיר - יו"ר;

מר מ. שלו - חבר;

מר ש. כהן - חבר.

תובע: עו"ד ע. פריד. ב.כ. נציב שירות המדינה.

ב"כ הנאשם: עו"ד ש. מחרוז.

1. הנאשם, עובד המוסד לביטוח לאומי הורשע בבית משפט השלום בעבירות של זיוף מסמך בכוונה לקבל דבר במירמה, שימוש במסמך מזויף ועדות שקר והוטל עליו עונש של 16 חודשי מאסר, מהם 4 בפועל, והשאר על תנאי וקנס בסך 6000 שקל. בעקבות הרשעתו הועמד האיש לדין משמעותי בפני בית הדין למשמעת של עובדי המדינה והורשע על ידו בביצוע עבירות שיש עימן קלון, בניגוד לסעיף 17(6) לחוק שירות המדינה משמעת - תשכ"ג-1963.
2. מדובר בכך שהנאשם חתם על חוזה שכירות עם שני אנשים, ניסה להכניס בו, על דעת עצמו, שינויים בתאריכים, ועל סמך המסמך המזויף הזה הגיש נגדם תביעה לבית המשפט. למעלליו אלה של הנאשם לא היה כל קשר לעבודתו במוסד לביטוח לאומי.
3. התובע ציין בפני בית הדין כי הנאשם נושא משרה בכירה לביטוח לאומי, שם הוא ממונה על עובדים ועוסק בענייני כספים ועל כן למרות שהעבירות בוצעו שלא במסגרת העבודה יש בהן פגיעה בטוהר המידות ויש להוקיען ע"י ענישה מחמירה.
4. הסניגור הדגיש כי המעשים בהם הורשע הנאשם הם מעידה חד פעמית שנגרמה כתוצאה מאובדן עשתונות. הוא הבהיר כי הנאשם נושא בעונש הפלילי שהוטל עליו, כי למד את לקחו ויש להניח שלא יחזור על כך יותר. הוא גם ציין כי בנוסף לכל אלה, הוקפאה דרגתו של הנאשם במקום העבודה כתוצאה מההליכים הפליליים והמשמעותיים שנוהלו נגדו.
5. הצדדים לתיק הציעו לבית הדין להטיל על הנאשם את אמצעי המשמעת אליהם הגיעו במסגרת עיסקת טיעון ובית הדין שהחליט לאמץ את ההצעה ברובה הטיל עליו את העונשים הבאים: א. נזיפה חמורה. ב. הפקעת מחצית המשכורת בתשלום אחד. ג. הורדה בדרגה למשך שנה.

תיק בד"מ/62/96 תאריך ההחלטה: 23.12.1996

נח/23. עובדת משרד המשפטים - העדרויות, איחורים, והתנהגות בלתי הולמת

בפני: עו"ד ש. פרנקל - יו"ר;

עו"ד מ. אוהלי - חבר;

מר ש. יאיר - חבר.

תובע: עו"ד י. מזרחי. ב.כ. נציב שירות המדינה.

ב"כ הנאשם: עו"ד מ. קרן.

1. נגד הנאשמת, המועסקת כמזכירה במשרד המשפטים בירושלים הוגשה תובענה בה הואשמה בשלושה אישומים:

א. שנעדרה מהעבודה ימים ושעות ללא קבלת אישור מהממונים עליה, שאיחרה לעבודה במשך תקופה ארוכה, סה"כ כ-8 ימי העדרות מלאים, כ-61 שעות היעדרות עקב יציאה במסגרת שעות העבודה, וכ-43 שעות איחורים לעבודה.

ב. שבמשך תקופה ארוכה היא נוהגת לקלל את הממונים עליה ואת העובדים האחרים, להתפרץ כלפיהם בצעקות ולנקוט כלפיהם בהתנהגות פוגעת ובוטה, כל זאת בנוכחות קהל.

ג. שאינה מקיימת את המוטל עליה כעובדת מדינה, מסרבת לקבל את מרות הממונים, מסרבת לבצע את העבודות המוטלות עליה, ומתרשלת במילוי תפקידה.

הנאשמת כפרה בכל האישומים שבתובענה.

2. בתום דיון ארוך ומפורט החליט בית הדין לזכות את הנאשמת בשני פריטים בסעיף האישום הראשון ולהרשיע אותה ב-11 פריטים. לזכות אותה בפריט אחד שבאישום השני ולהרשיע אותה בכל ששת הפריטים האחרים שבאישום, ולזכות אותה בשלושה פריטים שבאישום השלישי ולהרשיע אותה ב-שמונה הפריטים האחרים שבסעיף. כל אלה עבירות בניגוד לסעיפים 17(1), 17(2), ו-17(3) לחוק שירות המדינה משמעת תשכ"ג 1963.

3. בית הדין לא קיבל את טענת הסניגור כי כל עובדי היחידה היו עוינים לנאשמת באופן מאורגן והוא קבע כי הנאשמת עשתה במשרד ככל העולה על רוחה, כשמטרתה היא משום מה לפגוע במשרד בכל דרך אפשרית. לדעת בית הדין השארתה של הנאשמת במקום עבודתה הנוכחי אינה באה בחשבון לאור מעלליה וגם העברתה לעבודה ביחידה אחרת אינה הפתרון הראוי במקרה קשה זה.

4. בנסיבות אלה החליט בית הדין על פיטוריה של הנאשמת לאלתר ללא פגיעה בדרגתה או בזכויות הפרישה שצברה.

תיק בד"מ/72/92 תאריך ההחלטה: 27.4.1997